

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 397.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- A Wekerle-kormány története.
- Lukács László kormánya.
- Kizárt román kispapok.
- Lezuhant repülőgépek.
- A szép asszonyok kocsisa.
- Pesti tréfák.
- A színésznő milliói.
- Fekete-himlő a fővárosban.
- Amerikai milliomosok a milliárdosok ellen.

Az új kormány.

Arad, január 4

Lukács Lászlót a király ma miniszterelnökké nevezte ki. Az új miniszterelnök parlamenten kívül álló férfiakból fogja kabinetjét megalakítani.

Ez a kormány nem a parlament többségének bizalmából születik, tehát alkotmányellenes. Hivatalnok-kormányt a magyar államjog nem ismer. A parlament nélkül és a parlamenti többség ellenére való kormányzás tehát már az abszolutizmus ténye, amelyet más szó nem érhet, mint annak egyenes, határozott elítélése. S akárminő vélemény, vagy személyi indulat környezte eddig Lukács Lászlót: ez a vállalkozása, mint törvényes alap híjával levő, a nemzet előtt rokonszenvre nem számíthat.

Ez az első érzés, amely az új miniszterelnök kinevezését fogadja. A homályos ködből, a mely ezt a sajnálatos vállalkozást körülveszi, mást

alig lehet még kiolvasni. Lehet, hogy a szükség valamennyire indokolja ezt a lépést: a fejetlenség, a melybe a kormány nélküli, költségvetés nélküli, idemnitás nélküli ország zökent, valamelyes intézkedést követelt, hogy az állami ügyek továbbra gazdátlanul ne maradjanak, jobban szét ne zúlljenek. Lehet, hogy Lukács Lászlót is ez indította a vállalkozásra, a melyből se népszerűség, se politikai hatalom nem vár rá.

Ez a szükség talán némileg menti, ha nem is igazolja az alkotmányellenes kabinet alakulását. De ez a halvány melegség is csak egy esetben illeti meg a szürke férfiakból toborzandó kormányt. Más feladata nem lehet ennek, minthogy tovább keresse és kutassa, a mit eddig megtalálni nem sikerült: az alkotmányos kibontakozás módját, lehetőségét. Bármennyire súlyosítja a helyzetet a királynak ez a ténye, a mely egy időre szakítást jelent úgy a Justh-párttal, mint a kooperációnak nevezett parlamenti táborral, — a törvény szerinti megoldás lehetősége ezzel még nincsen elásva, föltámadást nem ígérő sirba temetve. Ezt a lehetőséget kell a Lukács László-kabinetnek kivájni, életre hívni, s annak a maga helyét átadni. Minden perc, amelyet e cél kárára elmulaszt, fokozza az új kabinet eredendő bűnét s minden perc, amelylyel azt közelébb hozza, levesz valamit a felelősségből, amely a nem-

zet előtt az ő lelkiismeretükre nehezedett.

Ha csak ez a feladata a kabinetnek, akkor nincs kizárva, bár egy csöppet se valószínű, hogy a parlamenttől idemnitást is kap e cél könnyebb keresztülvitelére. Ha azonban a bársonyszékek elfoglalásával együtt az a szándék vonulna a kormány élére, hogy minden téren az erőszakot érvényesítse, hogy a nemzeti akaratot megtörni próbálja, hogy egyre beljebb-beljebb menjen a jogok eltapoásában: akkor az új kabinet nemcsak az elvi tiltakozást találja magával szemben, hanem ennél erőteljesebb, kemény ellenállást is.

Lehet, hogy Bécsre nézve ez közömbös: az új kormány tagjaira és magára Lukács Lászlóra nézve talán mégse. Ha a legutolsó nemzeti ellenállás a nemzetre nézve nem jelentett sikert, de az abszolutizmusra se hozott teljes diadalt. A szuronyok se mindenhatóak, s az a győzelem, amelyet a megfélemlítés szerez, nem maradandó erjü. Az elnémitott zugolódás, a visszafojtott tiltakozás mindig veszedelmesebb annál, amelynek szabad megnyilatkozása lehet, s minél tovább próbálkozik valaki a brutális erővel, annál inkább érzi, hogy csak a jog szerint való, békés, igazságos cselekvés szerezhet neki pihenőt. Szóval: abszolutizmussal kormányozni lehet, de semmi esetre sem ajánlatos.

Lukács László még néhány nap

Cser, papucs alatt.

Irta: Kanizsal Ferenc.

I.

Hat óra ötvenhárom perc. A Keleti Pályaudvar perrenjén megjelen ő, akinek arcát a szépirodalmi lapokból eléggé ismerjük. Látszik, hogy sietett. Izgatottan rivall a portásra:

— Elment már a fiúmei gyors?

— Még nem. De azonnal indul. Harmadik vágány!

Cser Kelemen, mert hiszen ő az, ugyancsak szedegeti szélestalpu amerikai cipőit. Epen hogy fölteszi a lábát egy első osztályú kocsis lépcsőjére: a mozdony sipol és a vonat méltóságtelesen megindul az Adriai tenger, de egyelőre a Ferencváros felé.

II.

Hat óra ötvenöt perc...

A kupék tömve. Csupán egyetlen fülke mutatkozik alkalmasnak, mert abban csak egy utas ül. Az utas kora: tizenöt, legföljebb tizenhat év. Neme: bakfis. Különös ismertető jele: most végezte a negyedik felsőt. Borlik az irodalomért. Utazik a mamája után, Abbaziába, hogy a jó bizonyítvány jutalma fejében a nyaralásban segítségére legyen.

Cser Kelemen (udvariasan): Jó estét! (Udvariatlanul): Füh, de meleg van! (Leereszti az ablakot, leveti a kabátját és végighever a szemközti ülésen.)

A bakfis: (nézegeti utitársát, aki paraszt tempója dacára is érdeklődést kelt benne, mert úgy rémlik, már látta valahol.)

Szünet.

A kalauz (belép): Kérem a jegyeket! (Átveszi a bakfistól az elsőosztályú, sárga színű kéregjegyet, átlukasztja.) Köszönöm. (Cserhez): A jegyét, uram.

Cser (morogva): Bérlet.

A kalauz: Kérem... (Átveszi Csertől a pirostáblájú bérletjegyet, jól megnézi.) Köszönöm, szerkesztő ur! (Kimegy.)

A bakfis (A kalauz megszólításából, hogy „Szerkesztő ur” tudja, hogy utitársa nem lehet más, mint Cser Kelemen, a divatos író, akit fénykép után ismer, sőt az utcán is látta. Nehéz harcot vív önmagában. Szeretné megszólítani, de nem meri. Végre is így segít magán: „Meg fogod szólítani! Előre! Egy, kettő, három!”): Mélyen tisztelt mester!

Cser (Félugrik fektéből): Pardon! (Fölveszi a kabátját és ünnepélyes pózba ül.) Nagysád szólított?

A bakfis (Piros az arca, mint a rák): Nemde, Cser Kelemen ur, ... aki a „Megdrótozott szivek” című regényt írta?

Cser (Kellemesen meglepetve): Igen. Én vagyok... Talán olvasta regényemet, nagysád? (Titokban lehuzza ujjáról a karikagyűrűt és zsebredugja.)

A bakfis: Hogy olvastam-e? Tízszor, tizenötöször, tizenhat és félszer...

Cser (Szemébe vágja a monoklit): Ne mondja... Köszönöm, nagysád.

A bakfis: Oh, én tartozom köszönettel... Olvastam a mester egyéb műveit is, de legjobban a Megdrótozott szivek tetszett.

Cser: És miért, ha szabad tudnom?

A bakfis: Ne gondoljon kacérnak, tisztelt mester. Hiszen ön ismeri az emberi lelket. Regénye előszavában maga mondja: „Olyan az író, mint az orvos”: boncolnia kell. Csak-hogy mink nem kényelmes hullákat, hanem élő emberi lelket boncolunk. Megvallom, hogy ehhez erősebb idegzet kell, mint a tetemben-cóláshoz és bizony, az író sokszor elrontja a gyomarát... Ah, drága mester, mily finoman mondta ön ezt!

Cser: Fején találtam a szöveget, ugye?

A bakfis: És csakis, mert annyira ismeri a lelket, és így belelát az én szivembe, merészelttem önt megszólítani. Mindig vágytam önt ismerni. Egyszer láttam is a Váci-utcán sétálni. Nem régen. Egy hete. Sötét csikos nadrág, kék kabát volt a mesteren...

Cser: Fekete kemény kalap, kék nyak-kendő...

A bakfis: És egy hölgygyel sétált.

Cser: A felesé... az unokanővéremmel.

A bakfis: A feleségével?

Cser: Mondom, az unokanővéremmel. (Mosolyog.) Ilyen kis lánynak nem lehet mindent megmagyarázni. De mit szól a regényhős jellemzéséhez? Megfigyelte a döntő párbeszédet Ardos gróf és a ballerina közt? Mikor a gróf

előtt, a lealkonyodott esztendő utolsó napjaiban úgy nyilatkozott, hogy csak is alkotmányos feladatra vállalkozik. Ugy látszik azóta megváltozott a fölfogása arról, hogy mi nevezhető alkotmányos kibontakozásnak. De az elvi forduló után is, a mely a bensőjében az esztendő fordulásával bekövetkezett, talán annyi megmaradt a meggyőződésében, hogy kabinetjének más célja nem lehet, mint vagy többséget szerezni a kabinetjéhez, vagy új kabinetet a meglevő többséghez. Az elsőbort maga is alig bizhatik, a másodiknak kell tehát jönnie. S hogy ezt minél hamarabb megtalálja, s ennek a maga, talán kénytelenségből betöltött helyét átadhassa: azt kívánja bizonyára maga Lukács és vele együtt minden alkotmányos érzésű ember az országban.

A karánsebesi püspök megerősítése. Egy temesvári lap írja karánsebesi tudósítójának jelentése alapján: Igen jól informált helyről vesszük amaz értesítést, hogy őfelsége Christea Miron dr., a harmadizben választott karánsebesi görög keleti püspököt állásában meg fogja erősíteni. Lapunk egyik utóbbi számában már jeleztük, hogy a megerősítés bekövetkezhetik, ha Christea dr. hajlandó és képes lesz annyi személyi és tárgyi biztosítékot nyújtani az illetékes köröknek, amennyiből elég garancia látszik arra nézve, hogy a karánsebesi görög keleti egyházmegye viszonyaiban gyökeres és üdvös változások fognak végbemenni. Garanciák követeltettek már meg nem erősített elődeitől is aziránt, hogy a törvényes alapon nyugvó kormányhatósági rendelkezéseket akadály nélkül végre fogják hajtani, hogy az egyházmegyének s az egyházmegye tanügyi intézményeinek kormányzásában s anyagi javainak kezelésében mulasztásokat és visszaéléseket tűrni nem fognak s hogy hazafiatlan politikai törekvéseket az egyház kebelében meg nem engednek s ilyeneket az egyházon kívül se támogatnak. Ha e garanciákat bármelyik elődje nyújtani akarta volna, vagy nyújtani képes lett volna: megerősítésük nem marad. Ha most már Christea Miron dr. meg fogják erősíteni, kétségtelen, hogy ő tudott is, de akart is ilyen biztosítékokat nyújtani, ilyenformán csak természetes a megerősítése. Chris-

tea dr. megerősítését több nacionalista ujság, mint a nemzetiségi győzelmet tünteti fel. Igaz ugyan, hogy Cristea a nacionalisták szavatai vitték új méltóságába, de ha ő megadta a kormánynak a kívánt garanciákat (enélkül pedig — ismétljük — szó se lehetne a megerősítésről) többé nem tartozhat a nacionalistákhoz, akik e biztosítékok megadását mindenkor hevesen elleneztek.

Lukács László kormánya.

Megalakul az átmeneti kormány. — Szakadás a Justh-pártban.

Átvirati tudósítás.

Arad, január 4.

Lukács László mai kihallgatása nevezetes fordulatot adott a politikai válság most már mind gyorsabban lezajló eseményeinek. Az elmúlt év utolsó napjaiban designált miniszterelnököt a király ma délelőtt kabinetalakítással bizta meg és Lukács már ma este Budapestre tért vissza, hogy átmenetinek tervezett kormányát megalakítsa.

Lukács László miniszterelnöksége természetesen a Wekerle-kormány végleges felmentését jelenti. A fölmentésről szóló királyi kézirat valószínűleg szombaton jelenik meg a hivatalos lapban. Lukács ugyanis a kabinet listájával csütörtökön megy föl újból Bécsbe, hogy kormányának kinevezését kérje a felségtől.

Lukács holnap, szerdán délelőtt kezdi meg a kormányalakításra vonatkozó tanácskozásait és éppen ezért a ma forgalomba került miniszteri nevek még nem tekinthetők végleges megállapodás eredményének. Annyi tény, hogy Serényi Béla gróf, a szabadelvűpárt régi embere valószínűleg a kereskedelmi tárcát kapja; a többiekre nézve még nem történt határozott megállapodás. A kombinációba került nevek közül egy-kettő talán bekerül az új kabinetbe.

Ami már most az új kormány működését illeti, Lukács alkalmasint a mostani parlamenttel akar kormányozni. Két hónapi indennitást fog kérni, hogy az alatt az új választói törvényt megalkossa. A Kossuth-párt nem adja meg az indennitást, de az alkotmánypárt és a Justh-párt nagy többsége megszavazza a felhatalmazási törvényt. A Justh-pártban ugyanis minden cáfolgatás ellenére szakadás készül. A párt ama tagjai — és ezek vannak többségben — akik a hatalom reményében csatlakoztak a vezérhez, hajlandók Lukácsot támogatni valami bankformula megszerkesztése után. Justh ellenben hű marad elveihez és nem segíti elő Lukács kormányzását. Ezért a párt rövid időn belül kettészakad s így talán Lukács kormányának sikerül fentartani magát. Mai hireink ezek:

Lukács kihallgatása.

Lukács László ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás ötnegyed óráig tartott. Kihallgatás után Lukács visszatért a Sacher-szállóba, ahol az ott várakozó ujságíróknak a következőket jelentette ki:

— *Őfelsége előterjesztéseimet elfogadni kegyeskedett és megbizni méltóztatott azal, hogy a kabinetalakításra vonatkozó munkálatokat végezzem el és néhány nap múlva újabb előterjesztést tegyek.*

A P. L. bécsi tudósítója előtt Lukács még ezeket jelentette ki:

— *Ma délután fél három órakor Budapestre utazom és hozzáfogok a kabinet megalakításához. Hogy kikhez fogok fordulni, azt már az illetőkre való tekintetből sem hirdethetem előre. Atmeneti kabinetet fogok alakítani, melyben valószínűleg nem minden tárca kerül betöltésre.*

Az új miniszterelnök kinevezése a hivatalos lapban valószínűleg csak akkor fog megtörténni, ha Lukács a kabinet egyes tagjainak kinevezése iránt már megtette előterjesztéseit a

igly szól: „Nem, kicsi patkányom, nem! Ez a játék nem tarthat így tovább?” amire a ballarina így felel: ...

A bakfis: „Gróf ur, a szemébe mondom önnek, ajánlata felháborít és ön egy pimasz fráter!”

Cser: Nagyszerű! Hogy megtanulta!

A bakfis: Most a véletlen hozzásegített, hogy önnel megismerkedtem. En Abbáziába utazom a mamámhoz, aki ott nyaral... És a mester?

Cser (zavarban): Fiuméba.

A bakfis: Akkor hát együtt utazunk... Minő szerencse... Az írók oly érdekes emberek... Mindig szerettem volna az írókat ismerni. De legjobban magát, meg Herczeget...

Cser (mint akit szíven szurtak): Ugyan kérem! Az az ember már kiírta magát.

A bakfis (ártatlan csodálkozással): Ne mondja! Most hallom először.

Cser (epésen): Pedig mindenki tudja.

A vonat átrobog az összekötő vasúti hidon.

A bakfis: Ninl, a Duna!

Cser (szórakozottan): A fene rágja meg. A Duna!

A bakfis: Nem szereti a Dunát? Eredeti! Pedig szép folyam és széles. Nem is tudom, hogy a régi pesiek hogyan jártak Budára, meg vissza, amikor még nem voltak hidak... Propelleran, ugy-e?

Cser (keblemetlenül): Alkalmasint.

A bakfis: Eredeti emberek, maguk, írók! Önről tehát, mester, megtudtam annyit, hogy irtózik a Dunától. Schiller viszont szerette a rothad: almát. Anélkül nem tudott irni... De

hát engedje meg, hadd kötök ismeretséget az ön hírneves személyiségével... Podgyász nélkül utazik?

Cser: Angolosan. Ha piszkos lesz a galérom, veszek tisztát, a régít a szállódban hagyom.

A bakfis: Eredeti!... És milyen furesa jeggyel utazik. Ingyen, ugy-e bár? Mutasza kérem...

Cser: (átadja a bérletjegyet): Parancsoljon. Szabadjegy. (Büszkén): Első osztályu szabadjegy, érvényes az államvasutak összes vonalaira. Van villamos szabadjegyem is, hanem otthon felejtettem, (ingerülten): az istenfáját! (Észreveszi az elszólást): Bocsánat. Ideges vagyok.

A bakfis: Eredeti! Maguk, írók, többnyire idegesek. (Nézegeti az író bérletjegyét.) Nem értem. A mester neve után az van írva, hogy a „Kéményseprők Lapja” szerkesztője. Nem értem.

Cser (kiesve a modorból, úgy beszél, mintha ujságírók közt volna): Hiába, legjobb egy jó szaklapot alapítani... Több, mint háromezer kéményseprő előfizetőm van... És másképp nem jutottam volna szabadjegyhez. A kéményseprők száztágu küldöttsége járt fent a miniszternél és kicsikarta tőle ezt a szabadjegyet...

A bakfis (csodálkozva): Eredeti! (Visszadja a bérletjegyet.) Eredeti... (Félénken): Parád, mester. És ért ön a kéménysepréshez?

Cser (felkacag): Ért a manó! De nem is volna rá időm. Minden órát az irodalomnak

szentelem. A Kéményseprők Lapja csak vasárnaponként jelen meg és a feleségem szerkeszti.

A bakfis: Hiszen az imént az mondta...

Cser (mosolyog): Hát az unokánövérém. De az ilyen kis lánynak nem muszáj mindent az orrára kötni. (Máshangon): Elbeszéléseim közül melyik tetszik leginkább?

A bakfis: „A kis kövér Deutschné migrénje.” Mesés pszichologia van benne.

Cser: És a stilusa, ugy-e, a stilusa!

A bakfis: Igen. (Félénken): Kedves mester! Meg ne haragudjék. Kérek valamit.

Cser: Parancsoljon.

A bakfis: En ugyanis gyűjtöm az autogramokat. Illetve, most kezdem. Ön lenne az első.

Cser: Szívesen! (Tárcájából névjegyet vesz elő.) Mielőtt azonban írnék valamit, szabad kérdezem a nevét, mert a nélkül nem tudom kihez intézni soraimat.

A bakfis (megijed): A nevemet? Nem. Ugy is elfelejtene. Ön, mester, aki grófnőkkel és primadonnákkal vacsorázik, rá sem hederít a magamfajta kis leányra.

Cser: De, esküszöm...

A bakfis: Elégedjék meg a keresztnévemmel: Margit.

Cser: Margit! Gondolhattam volna... Nem is hívhatják másként... A családi neve? Biztosítom...

A bakfis: Nem, ezt az egyet nem mondom meg. Nem, mert ismeri...

Cser: Hogyan? De most már nem kérem, hanem követelem!

A bakfis (szégyenkezve): A nevem alá-

felségnek. Lukácsnak az a szándéka, hogy még e hét folyamán ismét Bécsbe utazik és megteszi előterjesztéseit a királynak.

Az új kormány tagjai.

A Lukács-kormány összeállításáról már a delután folyamán különböző hírek terjedtek el. Általános volt az a felfogás, hogy Lukács nem fog teljes kabinetet alakítani, hanem csak ugynevezett *csonka kabinetet*, amennyiben egyes tárcákat fenntartana olyan párt politikusainak, amely párt esetleg nyíltan támogatná a kormányt.

Beavatott körökben a következő kabinetlistákat emlegették:

Miniszterelnök és pénzügyminiszter: *Lukács László*.

Belügyminiszter: *Jakabffy Imre*.

Kereskedelmi miniszter: *Serényi Béla gróf*.

Közügyminiszter: *Berzeviczy Albert*.

Király személye körüli vagy földművelésügyi miniszter *Fejérváry Imre báró*.

Jakabffy Imre mint főispán nagyon megfelelt hivatásának, de mint képviselőházi alelnök a Tisza István gróf ellen indított parlamenti harcok idején nem volt elég energikus. Nagy előnyének mondják, hogy független helyzetű férfi, akinek minden pártban vannak barátai. *Jakabffy* krassószörénymegyei nagybirtokos. Kivüle jelöltek még a belügyi tárcára

Khuen-Héderváry Károly gróf,

akiről azonban még nem bizonyos, hogy helyet foglalna egy Lukács-kabinetben, továbbá

Bánffy Dezső báró,

akiről tudvalevő ugyan, hogy hűve az önálló banknak, de nem követeli azt határozott terminusra. A kereskedelmi tárca egyetlen jelöltje *Serényi Béla gróf*, aki a Tisza István kormányának volt a kereskedelmi államtitkára. Leikes tagja volt a szabadelvűpártnak és a koalíciós kormányt a főrendiházban erős kritikában részesítette. A király személye körüli miniszternek *Fejérváry Imre bárót*, *Fejérváry Géza* volt miniszterelnök fiát emlegetik, aki baranyamegyei főispán is volt. Ugyanó jelöltje

a földművelési tárcának is, míg a király személye körüli miniszternek

Szapáry László gróf,

volt fiumei kormányzót emlegetik.

Honvédelmi miniszternek

Hoffmann Hugó

altábornagyot, hadügyminiszteri osztályfőnököt emlegetik. Egyes hírek szerint az igazságügyi tárcát is betöltlenék

Erdélyi Sándorral,

a horvát miniszter pedig

Josipovich Géza

lenne.

A Justh-párt felhivatalos közleménye ezt jelenti: Minden valószínűség a mellett szól, hogy a Lukács-kormány ezidőszere mint *csonka kabinet* jön létre. Beavatott körökben hitelre talált verzió a következő: Miniszterelnök és pénzügyminiszter *Lukács*, kereskedelmi miniszter *Serényi Béla gróf*, belügyminiszter *Jakabffy Imre*, honvédelmi miniszter *Hoffmann Hugó*. Az államtitkári állások betöltése hír szerint azoktól a tárgyalásoktól van függővé téve, melyeket *Lukács* kabinetjének megalakítására fog folytatni.

Az új miniszterelnök Budapesten.

Éjjel jelenti fővárosi tudósítónk:

Lukács László ma este Budapestre érkezett és már holnap megkezdí a kabinet összeállítására vonatkozó tárgyalásait. *Lukács* reménykedik abban, hogy sikerülnie fog még ezzel a parlamenttel békés munkálkodást teremteni és éppen ezért mai kihallgatásán arra kérte a királyt, hogy az egyes tárcákat az őt esetleg támogatni hajlandó párt számára tartsa fenn. A király ebbe beleegyezett és *Lukács* most folytatni fogja a tanácskozásokat a pártokkal.

A miniszteri tárcákról forgalomba került nevek természetesen csak részben fognak bevalni, mert azok a tárgyalások, melyeket *Lukács* eddig a kiszemelt politikussal folytatott, végleges érvényűeknek nem tekintethők.

Lukács László eleinte a miniszterelnökségen kívül semmiféle tárcát nem akart vállalni, de úgy *Teleszky János*, mint *Pap Elek* pénzügyi államtitkárok, akiknek *Lukács* felkínálta a pénzügyi tárcát, kijelentették, hogy bár az ajánlat megtiszteltetés rájuk nézve, de ők továbbra is hivatalnokok akarnak maradni. A belügyi tárca vezetésére *Lukács Jakabffy Imrét* szemelte ki, akivel holnap érintkezésbe is fog lépni, de azt mondják, hogy *Jakabffy*, tekintettel egészségi állapotára, nem hajlandó tárcát vállalni. Minisztere lesz a kabinetnek okvetlenül *Serényi Béla gróf*, de valószínű, hogy nem a kereskedelmi tárca élén, mert ezt egyelőre betöltetlenül hagyják, hanem vagy a földművelésügyi tárcát kapja, vagy a király személye körüli miniszter lesz. Az igazságügyi tárcára *Vavrik Béla kuriai tanácselnök* van kiszemelve. A tárgyalások remélhetőleg 2-3 nap alatt befejeződnek és *Lukács* kormánya névsorát még e héten a király elé viszi.

Lukács újabb tárgyalásai.

Lukács László megbízatásáról és a várható eseményekről bécsi forrásból ezeket jelentik:

Lukács kinevezése bár nem tekinthető a válság végleges megoldásának, mégis nagyjelentőségű esemény. Remény van arra, hogy most, midőn a *Wekerle*-kormány végleges felmentése után a pártok vezérei ismét visszanyerik akcióképességüket, könnyebben fog sikerülni a nehézségek elhárítása. *Lukács* most Budapesten megkezdí tárgyalásait a mértékadó politikussal, informálni fogja őket programjáról. Az új kabinet tagjai nagyjából politikai szempontból színtelen, vagy volt szabadelvűpárti férfiak lesznek, ha azok elfogadják. Az új kormányt egyelőre *átmenetinek* tervezik. *Lukács* kötelező ígéretet nyert arra, hogy a pártok többsége megszavaz néhány hónapnyi *indemnitást* a kormánynak, további kötelezettséget azonban a jelenlegi pártvezérek nem vállaltak, hanem teljesen szabad kezet tartottak fenn maguknak. Az új kabinet tehát minél gyorsabban hozzákezd a kibontakozás megteremtésére irányuló tárgyalásokhoz. Ha *Lukács*nak sikerül a végleges kibontakozásra szolgáló

írásával a múlt hetekben levelet és verset küldtem az ön címére a „Pitymallat” szépirodalmi hetilap szerkesztőségébe és nem elégedtem meg azzal, hogy nem közölték, de ráadásul ki is csufolták a szerkesztői üzenetekben.

Cser: Tévedés... Szavamra... Visszafelelés... Lehetetlen... Mi volt a költemény címe?

A bakfis: Nem mondhatom meg.

Cser: De hát mivel tehetem jóvá ennek az udvariatlan bandának sértését?

A bakfis: Irjon néhány sort arra a vizitkártyára.

Cser: Kérem! (Ir.) Boconát, hogy ceruzával írok... Ha remélhettem volna ezt a szerencsét, tintát és tollat hoztam volna magammal. Szavamra. (Atadja a névjegyet.) Meltóztassék!

A bakfis: Eredeti írás! Zseniális vonások! Így képzeltem! (Ugy tesz, mintha olvasná. De nem bírja elolvasni, mert az író valóságos megerőltette magát az írás kuszálásában.) Milyen szellemes! Eredeti! Köszönöm. (A bluzába rejti a névjegyet.)

A vonat megáll.

A bakfis: Kelenföldön vagyunk.

Az író: Csakugyan. (Zavarban.) Kelenföld... (Az ablakhoz megy.) Nini, az ezredes!

A bakfis: Hol? Nem látok egyet sem.

Az író: Az a magas, pofaszakállu. (Egy lókupece mutat.) Civilben van. Beszélmem kell vele. Nem utazhatom tovább. Az volt a megállapodás, hogy Fiumében megy végbe a párbaj;

de ha az ezredes, aki segédeim egyike, a kelenföldi állomáson vár rám, akkor a párbajt Kelenföldön tartjuk. Ég önnel, nagysád!

A bakfis: Hogyan? Ön párbaj előtt áll? (Elsápad.)

Az író: Ej, semmi! Katonadolog! Pá! (Kezet nyújt.)

A bakfis: (sirással küzködve): Hát itt-hagy? Hát nem jön Fiuméig?

Az író: Noblesse oblige!... Megengedi? (Homlokon csókolja a leányt és leszáll.)

Hét óra tizenhat perc. A vonat füttyent, tovább indul. És a bakfis, egyedül maradván, zokogva borul a piros plüss kanapéra.

III.

Miután a vonat eltűnt a saját füstjében és az alkonyat homályos páráiban, Cser Kelemennek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy szóba álljon a lókupeccel, akit az imént ezredessé léptetett elő. E helyett nekivág az országútnak és baktat gyalogszerrel a Lágymányos, a Gellérthegy irányában. Onnét tovább fel a Dunaparton, majd a Várhegy alá, a Vérmezőre és ezen is túl egy csöndes, kis budai utcába. Gyalogolt vagy két kilométert. A fáradságtól a nyelve is kilóg. Megzörgeti a földszintes ház utcai ablakát.

Este tíz óra. Csened. Néhány kutya felelget egymásnak.

Cser újra zörget az ablakon. Ezuttal erősebben.

Az ablakot nem nyitják ki, csak jó tíz perc múlva. Egy női fej hajol ki rajta.

— Maga az, gazember? Menjen vissza a koreszába.

— Jó, megyek.

— Itt a kulcs! — kiált barátságatlanul a hölgy — és az utcára kihajította a kulcsot. Cser lehajolt érte az utca porába. Kinyitja a kaput. Nagyon vegyes hangulatban teszi kezét a kilincsre.

IV.

Az édes otthon.

Önagysága (az asztalra könyököl és sir.)

Cser (öt percig le föl sétál. Ugy látszik, aunyira belejött a gyaloglásba, hogy nem bírja hirtelen abbahagyni.): Flóra, kérem, ne bógjön... (Még öt percig vár, hogy nem kap-e vacsorát? Nagyon éhes. Végül dühösen levetkőzik, bebujik az ágyba és fülére huzza a paplant.)

Önagysága (bevégi a sirást. Zordonan.): Hol járt? Most van fél hét? Már egynegyed tizenegy.

Cser (a paplan alól): Hagyjon legalább aludni. Olyan fáradt vagyok, mint a kutya.

Önagysága: Ne hasonlítsa magát a kutyához. A kutya hű állat.

Cser (kiugrik az ágyból): Elég legyen, asszonyom! A maga fősvénysége miatt majdnem agyonverték!

Önagysága: Nem értem, mit hazudik, de bár agyonverték volna.

Cser: Hogy a fenébe ne! Jó lenne az újságírói nyugdíj és jó lenne, ha a miniszter részvételevel intézne a kitűnő regényíró özvegyéhez. — Nem, asszonyom, az Isten megoltalmazott.

alapot megtalálni, akkor vagy 6 marad meg rekonstruált kabinetje élén, vagy a pártok egyeznek meg a koronával és Lukács nélkül alakítanak kormányt. Ha azonban a tárgyalások, melyeket a Lukács-kormány megindít, nem vezetnének eredményre, akkor nem marad más hátra, mint a képviselőház feloszlatása.

A pártok állásfoglalása.

A miniszterelnök mindenekelőtt ezzel a parlamenttel akarja a békés kibontakozást keresni. Ezzel a parlamenttel akarja megcsinálni a választóreformot, mely programjának alapját képezi. E célból nem fog külön indemnitást benyújtani, hanem magáévá teszi a Wekerle-kormány indemnitási javaslatát és annak két hónapra való megszavazását kéri. A kooperáló pártok vezetési szombati tárgyalásukon ígéretet tettek az indemnitás megszavazására.

A függetlenségi- és 48-as Kossuth-párt ugyilatsziki nem osztja Kossuth Ferenc és Apponyi ebbeli álláspontját. Ma a párt vezetőférfiai Kossuth Ferenc elnöklete alatt bizalmas értekezletet tartottak és elhatározták, hogy tekintettel a helyzetre és arra a bizalmatlanságra, melylyel a párt Lukács személye és politikája iránt viseltetik, a párt nem hajlandó megszavazni az indemnitást, amint azt még a Wekerle-kormány sem volt hajlandó megadni.

Más a helyzet az alkotmánypártban. Andrássy Gyula gróf ma este a párt körhelyiségében kijelentette, hogy a pártak és minden képviselőnek kötelessége a választás céljaira kért indemnitást megszavazni. Ezt attól a kormánytól, mely jó szándékkal jön, nem lehet megtagadni. Az alkotmánypártban nem is nyilatkozott senki a pártvezér álláspontja ellen.

A néppártban is a képviselők túlnyomó része az indemnitás megszavazása mellett foglalt állást.

A függetlenségi Justh-pártkörben nagy számmal jelentek ma meg a képviselők. A Justh-párt legnagyobb része az indemnitás megszavazása mellett van, annál is inkább, mivel a pártban még mindig remélik, hogy Lukácsossal majd együtt működhetnek, amennyiben az ő megoldási kísérlete sikerrel járna.

Azt hiszik, sikerülne ez esetben megoldást találni, mely lehetővé teszi, hogy a párt, amelyhez Lukácsot liberálizmusa és demokratizmusa közel hozta és akit a bankkérdést kivéve semmiféle tekintet nem választ el a Justh-párttól, — együtt működhessenek.

Justh egyébként csak a jövő héten utazik fel a fővárosba, hogy pártjában a politikai helyzettel szemben szükséges intézkedéseket megtegye.

A képviselőház összehívása.

Budapesti tudósítónk jelenti: Lukács László legközelebb érintkezésbe fog lépni Gál Sándorral, a képviselőház elnökével, hogy a Házat a jövő hét még meg nem határozott napjára ülésre hívja össze. Az új kormány ezen az ülésen fog bemutatkozni.

A Wekerle-kormány története

*

Négy év.

Egy szép tavaszi napon, 1906. év április 7-én esti hét óra tájt Wekerle Sándor dr. egy bérkocsin a Hofburgból a Bristol-szállodába hajtatott. A magyar és osztrák újságírók nagy csoportja várakozott ott az akkori közigazgatási bírósági elnökre, aki megállva az újságírók előtt, ezeket mondta:

— Uraim, a felség magyar miniszterelnökké nevezett ki és megbízott engem az új kormány megalakításával.

Ez a tavaszi nap volt a koalíciós Wekerle-kabinet születésnapja. A kísérletezések zajos korszaka, a nemzeti ellenállás nehéz ideje előzte meg ezt a napot, mely, úgy hitték, fordulópontja lesz nemcsak a magyar politikának, de a történelemnek is. Majdnem egyhangú lelkesedés fogadta az egész országban a nemzeti kormány kinevezését és még a koalíció ellenfelei is csendes félreállással honorálták a nagyjelentőségű eseményt. Már a következő napon, április 8-án letették az esküt az új miniszterek, kiknek listája az igazságügyminiszteren kívül ugyanaz volt, mint a tegnapi végleges

lemondását bejelentett kormányé. A honvédelmi és a horvát-szlavon minisztérium tárcája még e napon nem volt betöltve; azokat még néhány napig Wekerle miniszterelnök töltötte be és csak később következett Jekelfalussy Lajos és Josipovics Géza kinevezése. A hivatalos „Budapesti Közlöny“ április 9-én rendkívüli kiadásban hozta az új kabinet kinevezését és csak tizenöt nappal rá következett a honvédelmi és horvát szlavon minisztérium betöltése.

Az új kormányra sok és fontos teendő várt. Elsősorban az új választások előkészítése, amelyhez az első lépés a főispáni kar kicserélése volt. A képviselőházi választások április 29-én és 30-án voltak és az új minisztérium május 21-én mutatkozott be a parlament két házában.

Csak rövid ideig volt képes a kormány nyugodtan végezni feladatait. Az első nagyobb zavart a horvátok ellenállása idézte elő és a horvát szóáradat már javában dühöngött a Házban, mikor egy lapelkobzásból kifolyólag kezdetét vette a Polónyi Géza elleni küzdelem. Polónyinak 1907. február 2-án le kellett mondania az igazságügyi tárcáról és ekkor nevezte ki a felség Günther Antalt igazságügyminiszterré. Az 1907. év már zajos esztendeje volt a kormányuk. Egymásután merültek fel a nehézségek: a gazdasági kiegyezés, a kvótaemelés, a választói reform, horvát és nemzetiségi obstrukció, házszabályrevízió, a koalíciós pártok egyenetlensége és végül a bankkérdés. A horvát és nemzetiségi obstrukciót az új házszabályok segítségével még legyűrte a kormány, a gazdasági kiegyezést is keresztülvitte, a koalíció folyton széthúzó pártjait együtt tartotta, de a választói reformot és a bankkérdést megoldani már nem tudta. Andrássy benyújtotta a választóreformról szóló javaslatát, de a bankkérdés felmerülése elodázta ennek tárgyalását. Mult év április 26-án Wekerle miniszterelnök bejelentette az országgyűlés két házában, hogy „a kormány tagjai nincsenek abban a helyzetben, hogy a bankkérdés tekintetében olyan egyöntetű megállapodásra jussanak, a melynek kilátása lehet az alkotmányos elfogadásra. Ezért a tegnapi mi-

Nem történt bajom. Kijelentem azonban, hogy holnaptól fogva nem elégszem meg hat krajcár zsebpénzzel, az nekem kevés! Azért kerültem bajba.

Önagysága: Kevés? Hiszen eltitkolod a jövedelmeidet! Miből voltál mostanig a kereszében? Ne tagadd. Csak úgy dől belőled a berszag. Disznó!

Cser (Földhöz akarja vágni a virágvázát, de meggondolja a dolgot és beéri azzal, hogy a szekrényt öklével döngeti.): Elég! Ide hallgasson.

Önagysága (gunyosan mosolyogva): Halljuk.

Cser: A hat krajcárból, amelyet propellerre kaptam délután, hármát a pesti oldalra való átkelésre fordítottam. Igen, csak hármát, mert nekem a maga fősvénysége miatt a propelleren második osztályon kell utaznom, mint egy suszterinasnak, mintha nem is én volnék Cser Kelemen, az országos nevű, ünnepelet író!

Önagysága: Ha-ha! Jól van. Folytassa.

Cser: Maradt tehát három krajcárom a visszajövetelre. Öt órakor szabadultam a szerkesztőségből és elindultam a pesti propellerállomás felé, amikor utközben sajátságos és halaszthatatlan igényem támadt, asszonyom! Igen, mert az ember nincs fából. Második osztályra kellett mennem, mint egy fiakkeresnek. Jó. Beláthatja, hogy a dolgot nem halaszthattam, mert az ember, ismétlem, nincs fából. De most már nem maradt pénzem propellerre.

Önagysága: Jöhetett volna gyalog.

Cser: Igen? Hídpénz nélkül?

Önagysága: Villamoson.

Cser: Itthon felejtettem a villamos jegye-

met. Kérhetek én valakitől egy hatost kölcsön? Méltó-e ez Cserhez?

Önagysága: Na, kértél volna, ha adtak volna. De nincs hiteled, — és a tisztelt barátainak nincs egy vasuk sem. Fúj, irodalom!

Cser: Asszonyom, ne gyalázza az irodalmat, amelyből élünk! Aztán kimentem a keleti pályaudvarra és a hétórai fiemei gyorsal negyed nyolckor áttértem a budai oldalra, Kelenföldre. Ha nem volna vasuti szabadjegyem, sohasem térhettem volna haza. Kelenföldről ideig gyalogoltam. Hét kilométer! Hétezer méter!

Önagysága: Nem árt az magának. A doktor ugyanis sétákat ajánlt...

Cser: Köszönöm. A Gellérthegy alatt két csavargó megtámadott... (Ebből egy szó sem igaz, de nagy meggyőződéssel adja elő.) Ki akartak rabolni. Alig menekülhettem...

Önagysága (gunyosan): Láttam! A jegygyűrűjét te is huzták az ujjáról.

Cser (a gyűrűt előveszi a zsebéből.): Ohó! Idejékorán észrevettem a szándékukat és a gyűrűt a mellényembe rejtettem.

Önagysága: Hogy hazudik a gazember!

Cser: Annyit mondhatok, hogy kis-hijja, hogy nem halva látott viszont, ... ha ugyan az utóállókban lett volna annyi emberség, hogy hazahozták volna kihűlt porhüvelyemet!... Flóra!

Önagysága: Legalább valami ügyesebb hazugságot eszelt volna ki... Meg mer esküdni az én életemre?

Cser: Esküszöm!

Önagysága: Nyomorult. Szeretné, ha meghalnék. De az ősi premierjének sikerére nem mer megesküdni?

Cser: Esküszöm...

Önagysága: Még ez egyszer, bár nehezen, hiszek neked, öreg szamaram. Éhes vagy? Csinaltatok neked öt tojásból rántottát. Sört iszol, vagy bort?

Cser: Bort.

A béke teljes.

V.

Három nap múlva lecsapott a bomba. A bakfis, a vizitkártyán feltüntetett lakásaim segítségével képeslevelezőlapot küldött az irónak, mely az asszony kezébe jutott. Az anixen mindössze ez a pár sor volt:

— Drága mester! A hétfő esti megismerkedésünket sohasem felejthetem. Bucsuosókja még most is lángborítja a véretem. Azt hiszem, a mester csókja költővé avatott. A jövő héten küldök verset. Margit.

VI.

Cser kétségbeesve beszélt el nekem ezt a kalandot. Az átkozott bakfis levelezőlapja miatt a felesége pokolbeli patáliát csapott. A felesége most már egy szót sem hisz neki, pedig végül őszintén elmondott neki mindent, a bakfist is, sőt kihagyta a rablóhistoriát.

Megsajnáltam Csért, megírtam róla ezt a tárcát, hátha segíték rajta?

nisztartanács elhatározta az egész kormány lemondását.

A kormánynak e lemondását mindenki csak formálisnak tekintette. A hivatalos lap egyik legközelebbi száma Lukács László kinevezésével és a Wekerle-kabinet felmentésével már kéréseket megdönteni e tulságos optimizmust.

PESTI TRÉFÁK.

— Fővárosi levél. —

(A csemege.) Az a leány-egyesület, a melynek egyik előkelő lipótvárosi kisasszony a szerepvivő tagja, elhatározta, hogy a tagok személyesen fogják felkeresni a „nyomor tanyáit“, hogy közvetlenül gyakorolhassanak jótékonyt.

Miután a „szegénylátogatás“ ilyenformán „sikeres“ dologgá lett: a kisasszony is ellátogatott egy tagtársával a külvárosba, egy munkásházba, nyomort enyhíteni.

Az egyik nyomoruságos, fülledt levegőjű pincelakásban találtak egy kis fiút, akinek nagy kék daganat volt a szeme alatt.

— Mi baja a kicsikének? — kérdi a jótékonyágban fáradozó kisasszony résztvevő hangon a gyerek anyjától.

— Semmi baja sincs annak! — feleli az asszony. — Mindössze néhány pofont adtam neki az imént!

A jótékony kisasszony felháborodva szól az asszonyra:

— Nem szabad a gyereket ütni! Ha neveletlenkedik, tessék megbüntetni azzal, hogy ebéd után nem kap — csemegét ...

(A papagály-dió.) Bemegy egy uriaszony a Dorottya-utcában egy nagyon előkelő fűszereshez. Szólt vásárol nála s közben szétnéz, hogy mit lehetne még hazavinni, valami csemegefélét. Meglát valami diófélét. Zöld héja van, de a héj alatt érezni a kemény kérget.

— Mi ez? — kérdi.

— Brazíliai dió.

— Jó a héja?

— Nem. A héját le kell venni.

Nekiáll, lekaparja nagy kinnal a bőrkemény zöld burkot, amely alól kivillan a kemény kéreg. Nekiesik a fogával, de a furcsa dió csak nem roppan össze.

— Erősebben — mondja a fűszeres és megy a dolga után.

Harapja hát erősebben. Nem törik.

— Jó fog kell ahhoz, — jegyzi meg a fűszeres.

A hölgy most már brillirozni akar a fogával s addig erőlködik, amíg végre is feltöri. Nagyon fuj, de akkor látja, hogy a kemény kéreg alatt még egy, még keményebb kéreg van.

— Tyüha, — mondja, — már azt hittem, hogy a bele... és csak most látom, hogy még egy héja van.

A fűszeres hidegen szól, miközben rakogtat:

— Igen.

Nekimegy ennek is a hölgy. Harapja, zuzza, töri, végre ez is kettéroppan. Egy icipici, borsónál is kisebb magocska hull ki belőle.

— Ez a bele, — mond a segéd egy létra tetejéről.

— Na végre! — kiált a hölgy és a szájába veszi a kis magot. Aztán keserű arcot vág és ki-köpi.

— Hiszen ez keserű és bűdös! Mi ez?

Előkelően felel a fűszeres:

— Papagály-eledel.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Szép asszonyok kocsisa.

Négyes fogattól az egyfogatúig.

Hány ragyogó, szépen induló karrier futotta be már ezt a nagy utat: a négyes fogattól az egyfogatúig. Az élet nagy regényeiben gyakran fordulnak elő ilyen fejezetek, amelyek tele vannak csillogó, fényes részletekkel s amikor már végére jutunk, nem marad más belőlük, mint egy szomorú história. Ilyen tragikusan bus história a Gozman Jenő története is, aki valamikor, mint az aranyifjuság díszje, Biharvármegyének sokat emlegetett alakja volt. A négyes fogaton kezdte s az egyfogatúra végezte. Hogy miként jutott erre a végső stációra, elmondja az alábbi történet:

Híres Biharországban nagy ur volt néhány évtizeddel ezelőtt Gozman Jenő. A vármegye sokszor emlegetett aranyifja volt. Edes apja alispánja volt Biharvármegyének és így Gozman Jenő karrierje is szépen indult. A daliás ifju Pesten szerezte meg a jogi diplomáját és mint doktor juris került vissza szülőföldjére, Nagyváradra. Gozman Jenő dr. a fővárosban nagyvilági nézetekkel szitta tele magát és hamarosan vezető szerephez is jutott, ami annál könnyebben ment neki, mert édesapja a legköltségesebb passzióit fedezte. Annyi pénz állott rendelkezésére, amennyi kellett és ő könnyökig beleenyult Dárius kincses hordójába.

Néhány esztendőig tarthatott csak Gozman Jenő dicsősége. Édesapja meghalt s ekkor derült ki, hogy a könnyelmű fiu még életében elpazarolta az örökségét, sőt az ősi porta is roskadozott az adósságok sulya alatt. A vidám dzsentrí érezte, hogy nem maradhat tovább pátriájában. Pénzzé tette minden ingatlanát, kocsiját, lovait és vagyona roncsaival felsietett a könnyelmű emberek Mekkájába, Budapestre. Amíg a pénzből tartott, vigan élt, azután feleség után nézett. Pénzes, vagyonos asszonyt keresett. Hamarosan megismerkedett egy urileánnyal, aki a daliás, jókedvű ifjut megszerette és nemsokára megtartották az esküvőt. A fiatal párt Haynald Lajos kalocsai érsek eskette meg. A fényes esküvőről hónapokig beszéltek a főváros előkelő társadalmában. De Gozman Jenőnek gondja volt arra, hogy azután is szóbeszéd tárgya legyen. A nászutról visszatérve, fejedelmi módon berendezett lakásba költözött, liberális inast tartott az előszobájában, a legpazarabb estéket rendezte, amelyekre hivatalos volt a főváros színe-java, a kaszinóban százas bankókat rakott a kártyasztalra és hogy betetőzze pazarlái mániáját, négyes fogatot tartott, amelyet maga hajtott végig a főváros utcáin. A leány szülői végre is megunták a dolgot és mert a könnyelmű ember teljesen elhanyagolta fiatal feleségét, elválasztották egymástól a házasságot.

Gozman Jenő megint szabad lett, de a szabadságnak drága ára volt. Bedugult a pénzfórrás. A fiatalember nem esett kétségbe, más asszony után nézett. A szép férfi szerencsés volt a nők körül. Valamelyik zsuron összekevert egy előkelő, közismert nevű budapesti gyógyszerész leányával. Udvarolni kezdett a leánynak és sikerült is a fiatal teremtés fejét elcsavarnia. A szülők nem egyeztek bele a házasságba, mert ismerték Gozman Jenő multját. Ez azonban nem volt akadály, mert a vakmerő ember egyszerűen megszóktette a leányt. Kivitte Budafokra és amikor már egyházi áldás nélkül asszonyává tette a szerencsétlen teremtést, megkezdte pénzszerzési manőverét. A szülők, hogy a botrányt elkerüljék, ötvenezer koronát adtak a leánynak és Budafokon villát vásároltak neki. Gozman ettől kezdve ismét

föltűnt. Budafokról az elmaradhatatlan négyes fogatán járt be a fővárosba és magával hozta fiatal szép kedvesét is. De most már a négyes fogat a lejtőn ragadta magával a mindenáron ragyogni akaró dzsentrít. Akinek a karjaiban nem volt elég erő, hogy visszatartsa lefelé rohanó paripáit.

Pár hónap mulva Gozman megint előretört és mintha csak a végzete lett volna, ismét négyes hintónak a bakján, hátul liberális inassal. Érdeklődni kezdtek a dolog után és kiderült, hogy Gozman megszóktetett egy szép asszonyt. Egy Andrassy-uti kávéház üzletvezetőjének a feleségét, akinek 40 ezer korona készpénz vagyona és egy kétemeletes háza volt a hatodik kerületben. Ugy látszott, hogy a fiatal menyecske erős kézzel fogta meg a tékozló gavallért, mert Gozman megint hivatalt vállalt. A büntető törvényszéken kapott alkalmazást s mint jegyző működött. De nem sokáig bírta a bürokrata életet. Fél esztendő elmúltával otthagyta a hivatalát s amíg a szép asszony pénzből tartott, tovább folytatta pazarló életmódját. Most már az éjszakai mulatóhelyeknek is ismert alakja lett, könnyelmű nőkkel pezsgőzött, szórta a pénzt, de ennek a dicsőségnek is vége lett. A készpénz elfogyott s ekkor a megszóktetett asszony eladta a házat és bérkocsi vállalatba kezdett. Gozman volt a direktor. Tizennégy lovat és fogatokat vásároltak. Ludvig Lajos Máv. elnökgazgatónak, Wekerle Sándor miniszterelnöknek Gozman állította ki a magánfogatót, azonkívül három bérkocsi állomáson állottak kétfogatú bérkocsijaik. A négyes fogatból már csak kétfogata lett, de az alispán fia, a dzsentrí nem látta a véget. Kiejtette kezéből a gyepőt s most már eszeveszetten ragadták magával a paripák a romlás legmélyebb fenekéig.

Néhány hónappal ezelőtt történt:

A képviselőház előtt, az ülés végén, amikor a képviselők elzönlének minden közlekedési eszközt, egy üres egyfogatú bérkocsi fordult be a Nádor-utca felől. Egy méltóságos ur fűttenek neki, odakiáltotta a címet és anélkül, hogy a kocsisra nézett volna, beült a „konflisba“, vagy ahogyan most a néphumor elnevezte: a „monoplánba“. Amikor csökhöz értek, a méltóságos ur fizetni akar és ránéz a kocsisra. Megdöbbenve hátrál és akaratlanul kitor belőle a kiáltás:

— Jenő! Te vagy az?

A kocsis, a vihartól ázott köpenyének felhajtott gallérja alól válaszolja, síri, reszkető hangon:

— Én vagyok ... Látod, ennyire jutottam.

Azután megrokkant alakja kiegyenesedik a bakon, mintha csak régi négyfogatúján ülne, rácsap a lovára és be sem várva, hogy a fuvardíjat kifizessék, tovább baktat — Gozman Jenő, az alispán fia.

VIDÉK.

Amerikai tudós a Délvidéken. Érdekes vendég jár most Nagybecskerekén és Torontálban. A vendég Dorsai amerikai tudós, a chicágói egyetemen az etnográfia tanára. Az amerikai tudós a kivándorlási viszonyokat tanulmányozza tudományos szempontból s már öt hónapja időzik Magyarországon. Magyarországi körútjában tegnapelőtt Nagybecskerekre érkezett s tisztelgett a vármegye vezetőinél, egyúttal bemutatván a belügyminiszter nyílt rendeletét, amelyben a közigazgatási hatóságokat az amerikai tudós támogatására hívja föl. Dorsai tanár most végigjárja egész Torontál vármegyét, hogy ott tanulmányozza a kivándorlás ügyét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Feleség a férj ellen. Megirtuk annak idején, hogy Schauer Ádámné magánzónó rendes pert indított az aradi királyi törvényszék előtt férje, Schauer Ádám ellen szerződés érvénytelenítése iránt. A pör előzményét az az egyezségi okirat képezi, amelyet Schauer Ádámné állított ki férje részére, amelyben többek között ezeket írja: „azon határozott óhajomnak adok kifejezést, hogy a gyermekeink között előfordult viszály folytán az együttélés reánk nézve is terhes és kényelmetlen, óhajtom tehát, hogy a férjemtől elváljak és tőle addig is elkülönítve éljek. Hogy ez békésen elintézhető legyen, kölcsönös megállapodásunk szerint kötelezem magamat, hogy az eddigi közös szerzeményből részére százezer korona készpénzt fizetek, amely összegről neki hasonló értékű váltót adok át fedezetképen azon ideig, míg a fenti összeget készpénzben kezeihez juttatom.“ Később Schauer Ádámné megbánta ezt az ajánlatát és pert indított férje ellen az egyezés érvénytelenítése miatt, kérve, hogy azt turpis causa-nak minősítse a bíróság. Az aradi királyi törvényszék helvt adott a keresetnek és kötelezte Schauer Ádámot, hogy a kérdéses 3 darab váltót, — amelyet időközben egyik aradi pénzügyésnél leszámítottatott, — adja vissza feleségének. A nagyváradi királyi tábla szintén érvénytelenítette ugyan az egyezséget, de kimondotta, hogy Schauer nem tartozik visszadni a váltókat feleségének. Mint budapesti tudósítónk jelenti, a királyi Kuria a tábla ítéletének megváltoztatásával az aradi királyi törvényszék ítéletét hagyta helyben.

§ A Haverda-pör tárgyalását — mint Szegedről táviratozzák — február 7-re tüzte ki Pókay Elek, az esküdtszék elnöke.

§ A football-bíró sajtópanasza. Érdekes rágalmozási pert tárgyalt tegnap a budapesti büntetőtörvényszék Makucz bíró elnöklete alatt. A sajtópernek alapját az a tudósítás képezte, amelyet Neuwelt Emil, az Uj Hírek sportrovat vezetője írt 1909. február 22-én az előző napon a MAK és Törekvés között lefolyt mérkőzésről, amelynek bírója Zoltán Béla joghallgató volt. A cikk inkriminált része így szól:

„A Margitszigeten a MAK 2:1 arányban győzte le a Törekvést, amely utóbbi csapatnak nemcsak a szél ellen, hanem még egy elemi csapás: az inkorrektül bíraskodó bíró ellen is küzdenie kellett. A bíró magatartása még a kedvezésben részesített fél híveinél is megbotránkozást keltett. Végül megemlíti tudósításában, hogy a Törekvés feljelentést tesz a Football Szövetségnél Zoltán Béla bíró ellen, mert hasonló bíraskodások megrendítenék a közönségnek a mérkőzések tisztaságába vetett hitét.“

A közlemény miatt Zoltán Béla rágalmozási sajtóper indított Neuwelt Emil ellen, akit a vádtanács rágalmozás miatt vád alá is helyezett. A főtárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy ő minden személyi sértés és meggyanúsítás nélkül írta ezt a közleményt. Megemlítette, hogy a szövetség leminősítette Zoltán Béla bíró, mert úgy találta, hogy bajnoki versenyeken való ítélkezésre nem bír elegendő higgadsággal és ítélőképességgel. A lefolytatott tárgyalás után a bíróság Neuwelt Emil vádlottat felmentette a rágalmozás vétségének vádjáról egyrészt azért, mert az inkriminált sporttudósításban a rágalmozás tényálladékát nem látta fennforogni, másrészt azért, mert a tudósításban említett szabálytalanságokat a kihallgatott tanúk a valódiság bizonyítása során beigazolták. Az ítélet ellen a panaszos felebbezett.

§ Megvádolt vállalkozó. Kádár Gyula, mint Pallós Ármin megbízottja, szerződést kötött az elmúlt évben Pongrácz Jenő, Fodor Mór és Frisch Miksa aradi lakosokkal, hogy az új-arad—kikindai vasut építkezésénél foglalkoztatandó munkások ellátásának kizárólagossági jogát 5000 korona ellenében rájuk átruházza. A szerződés 8-ik pontja értelmében Pongrácz Jenő 1000 koronát készpénzben nyomban kifizetett, 4000 koronáról pedig a maga, Fodor Mór és Frisch Miksa aláírásával váltót adott. A szerződés szerint annak hatálya, a vasutépítés megkezdésekor veszi kezdetét. Pongrácz Jenő látva, hogy az építkezést nem kezdik meg, pert indított az aradi törvényszék előtt Pallós Ármin ellen szerződés érvénytelenítése iránt. Időközben Kádár Gyula, noha tudta, hogy a szerződés érvénytelenítése iránt pör van folyamatban, a váltókat rokonára, Lantos József-re engedményezte át, aki azokat peresítette. Kádár Gyulát, Fodor Jenő feljelentésére sikasztás büntette miatt vád alá helyezték. Az ügyben ma lett volna a főtárgyalás, de a vádlott nem jelent meg és így a tárgyalást a bíróság elnapolta.

Lezuhant repülőgépek.

Halálos szerencsétlenség.

Távirati tudósítás.

Arad, január 4.

Halálos katasztrófa híre érkezik Párisból. A francia aviatikusok egyik leghíresebbje ma áldozatul esett annak a lelkes és merész munkának, mely francia földön az aviatika érdekében szakadatlanul folyik. Delagranché a repülés e legújabb vértanúja, aki monoplánjáról oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy azonnal szörnyet halt. A megrendítő szerencsétlenségről ezeket jelenti egy párisi távirat:

Az aviatikusok egyik legjelesebbje, a francia Delagranché ma a Bordeaux melletti Groixdin határában végzett repülési kísérleteknél halálát lelta. Ezek a repülési kísérletek már napok óta folynak és céljuk az, hogy a Fahrman által eddig elért rekordot leverjék. A versenyen résztvettek a leghíresebb francia aviatikusok, köztük Fahrman, Latham és Delagranché. Az eddigi repüléseknél mindig Fahrman győzött, bár Delagranché is igen szép eredményeket ért el eddigi repüléseivel.

Ma délután nagy közönség gyűlt össze a versenypályán. Először Latham szállt fel, de a nagy szél miatt hamar leereszkedett. Ezután Delagranché szállt fel Bleriot féle monoplánjával. Sikertült is neki kétszer minden akadály nélkül körülrepülni a versenyteret, a harmadik körnél azonban szerencsétlenség történt. A gép balszárnya eddig még ki nem derített okból eltört és a repülőgép tekintélyes magasságból a földre zuhant és utasát maga alá temette. A szerencsétlen aviatikus agyát teljesen összezúzta a gép, úgy, hogy élettelenül huzták ki a gép alól.

Franciaországban nagy részvétellel fogadták Delagranché szerencsétlenségének híreit.

Bécsből jelentik: Wiesenbach mérnök ma felszállt Bécsben azzal a Wright-rendszerű géppel, amelyet egy bécsi nagyiparos ajándékozott a közös hadseregnek. A gép a szél miatt csak 8—10 méter magasra szállhatott s akkor lezuhant. A baleszárny eltört. Wiesenbachnak nem történt baja.

A színésznő milliói.

★

Néhány héttel ezelőtt, Kinszky grófné Pálmay Ilka, akinek vannak valamelyes érdemei a magyar színészet körül és aki még pár évvel ezelőtt is a magyar operett-színpad egyik büszkesége volt, kénytelen volt áruba bocsájtani butorait, képeit és szőnyegjeit, hogy összeszedjen annyi pénzt, amelylyel külföldön egy kis szerény házikót vegyen magának, ahol élete további részét eltölthesse. Panaszosan, sirva beszélt ezt el egy újságírónak, feljajdulva, hogy egész életét a magyar színészetnél töltötte el, iparkodva annak színvonalát emelni és most, — öregségére — miután többé megfelelően nem foglalkoztatják, nem honorálják, mivel pályafutása alatt vagyont szerezni nem tudott, kénytelen öszülő hajjal, anyagi gondokkal küzdve külföldre menekülni. „Ez a magyar művésznő sorsa“ — mondotta zokogva Pálmay Ilka.

A tények Pálmay Ilkának adnak igazat. A magyar művésznő és művész szegényes viszonyai, elérvult sorsa lépten-nyomon jelentkeznek. A „nemzet csalóánya“, akinek nemcsak a színészet körül vannak elévülhetlen érdemei, hanem aki a magyarosítás körül felejtethetetlenül sokat tett, abból a fizetésből tengeti életét, amelyet mint a Nemzeti Színház örökös tagja kap. Hegyi Aranka elszegényedve, mindenkitől elfeledve élte le utolsó napjait és amikor meghalt, néhány kollegán kívül, még a temetőbe se kísérték ki senki. A Nemzeti Színház egy másik művésznője, aki két évvel ezelőtt halt meg, még ennél is mostohább sorsban részesült míg élt, és amikor meghalt, alig hangzott el a koporsójára hulló görgy döreje, vigan megpördült a végrehajtó dobja lakásán. Butorait, berendezését, az utolsó szögig elárverezték és gyermekei, — ha egy nemeslelkű nő oltalmába nem veszi őket, — nyomor elé néznek.

Gyengék, erőtlének azok az anyagi eszközök, amelyek a magyar művészet istápolására állanak. Író, festő, színész ambícióját, igényeit nem tudja kielégíteni. Nem csoda, ha ilyen körülmények között a magyar művészet értékes elemeinek egy tekintélyes része internacionalizmusra törekszik, tudását, művészetét külföldön, hálásabb talajon próbálja érvényesíteni. És örömmünkre szolgálhat annak konstataciója, hogy ez a próbálkozás szép sikerrel jár. Ki mert volna néhány évtizeddel ezelőtt álmódzni arról, hogy magyar író, magyar muzsikus darabja a külföld nagy színpadjaira: Bécsbe, Berlinbe, Hamburgba, Londonba, Párisba, sőt horribile dictu, Amerikába kerül. Molnár Ferenc, Bakonvi és Kálmán, Bródy Sándor és többen megmutatták, hogy a magyar irodalomnak létjogosultsága van a nyugaton is. Legközelebb Lengyel Menyhért fog csatlakozni hozzájuk, akinek Taifun-ja Berlinben kerül előadásra.

Ezeknek elmondását és Pálmay Ilka feljajdulásának ismétlését egy végrendelet teszi aktuálissá. Egy magyar színésznő, volt aradi művésznő: Buljovszky Lilla halt meg a napokban Grácban és három millió koronányi hagyományát Koleszvárra, szülővárosára hagyta, hogy ott ebből a pénzből egy lelenházat alapítsanak. Végrendeletének indoklása az igazi magyar honleányt, az emberbarátot a nemes gondolkodású nőt karakterizálja, de kiáltó fájdalom mostoha művé-

szeti viszonyainkra is. Elmondja végrendeletében, hogy a milliókat külföldön szerezte, mert sivar anyagi helyzete késztette, hogy elhagyja hazáját és művészetével külföldieket gyönyörködtessen, de — írja — „Kolozsvárra hagyom összes vagyonomat, nemcsak azért, mert itt születtem, hanem azért is, mert az a husz forint képezi alapját vagyonomnak, amelyet hajdan én művészetemért Kolozsvárról kaptam.“

Bulyovszky Lilla tisztességes kamatot fizetett a husz forintért. Három millió koronát adott Kolozsvárnak és végrendeletében egy szelid szemrehányást az országnak, amiért nem becsüli meg a maga művészeit...

V.

Kizárt román kispapok.

A magyar dal miatt.

Távirati tudósítás.

Arad, január 4

A szatmári római katolikus papnevelő intézetben tanulnak évtizedek óta a nagyváradi egyházmegyéhez tartozó görög-katolikus papnövendékek, mivel Nagyváradon görög-katolikus papnevelő intézet nincs.

A folyó évben hat görög katolikus kispapot vettek fel. A kispapok legutóbb a karácsonyi ünnepekre készültek és mint a Mária kongregáció tagjai, két magyar dalt énekeltek: a Talpra magyar-t és a Fel a zászló-t. A román kispapok kijelentették, hogy ők nem magyarok, nem hajlandók ezeket a dalokat énekelni.

Binder András kanonok-rektor jóindulatulag figyelmeztette őket engedetlenségük következményeire, ők azonban újból kijelentették, hogy szolidaritást vállaltak arra, hogy nem énekelik a magyar dalokat. Majd felmentek a tanterembe, ahol román nyelven tüntetni kezdtek. A tanteremben jelenlevő 34 magyar papnövendék jelentést tett erről a rektornak, aki a román kispapokat Boromissza Tibor püspöknek feljelentette.

Az utolsó pillanatban az egyik növendék, *Dancu* Vazul bocsánatot kért engedetlenségeért, de a többi öt megmaradt elhatározása mellett. A püspöki szentszék *Dancu* Vazul kivételével a többi 5 román kis papot *kizárta az intézetből.*

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A munkások tanítása. Az Országos Magyar Iskola Egyesület munkásképző intézménye vasárnap tartotta ötödik szak- és szórakoztató előadását. A nagy számban megjelent érdeklődő közönség zsufozásig megtöltötte a termet. *Siebig* Béla, főgymn. VIII. osztályu tanuló szavalt nagy hatással Coppé „Kovácsok sztrájkja“ című költeményét. A közvetlenséggel előadott szavalt nagy hatást keltett. Utána *Berecz* Károly tanár olvasott fel a Tiszáról, a 63 szép képet pedig *Matusik* Márton tanár vetítette. A közönség élénk tapssal fejezte ki az előadók iránti háláját. A legközelebbi előadás január hó 9-én délután lesz.

(*) Róka József felolvasása. Róka József pénzügyigazgató, amint már megírtuk, az aradi ipartestület disztermében holnap, szerdán délután tartja meg előadását az új házbéradótervényről. Az előadás iránt az érdekeltek körében máris nagy érdeklődés mutatkozik. A felolvasás öt óra után kezdődik. A háztulajdonosok szövetsége ismételtelen is felkéri az összes érdeklődő háztulajdonosokat, hogy saját érde-

kükben szíveskedjenek az előadásban megjelenni, mivel ott kimerítő és teljes felvilágosítást kapnak az őket érdeklő új adózási rendszerről.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Kis királyok, vigjáték. (C bérlet.)
Csütörtök: Délután: Nebántsvirág, operett. Este: Tilos a csók, operett. (A bérlet.)
Péntek: Kis királyok, vigjáték. (B bérlet.)
Szombat: Kis királyok, vigjáték. (C bérlet.)

Kis királyok.

(Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Abel Hermant. Fordította: Heltai Jenő. Bemutató előadás.)

Alfonz Daudet Királyok száműzetésben című regényében pompás képét festette a száműzött földi hatalmasságok kálváriájának. Az illiriai király lezüllése egyike a legmegkapóbb emberi tragédiáknak és bizonyos, hogy Abel Hermant darabjához Daudet regénye szolgáltatja az ötletet, impulzust adva egy fenomenális szatira megírásához.

Nekünk teljesen idegen alakok szerepelnek a Kis királyok-ban. Minálunk ismeretlenek a mulató királyi alakok, száműzött fejedelmi személyek és forradalmak által száműzött köztársasági elnökök. Páris a hazája ennek az érdekes típusnak. Tucatjával mulat Párisban orosz nagyherceg, inkognitóban élő uralkodó, egzotikus fejedelem és délamerikai köztársasági elnök. Abel Hermant készen kapta alakjait, melyeket mi csak az ujságokból és Daudet regényéből ismerünk.

Ábel Hermant ragyogó szellemességgel szatirizálja ezeket a Párisba szakadt potentátokat, akik még a háromszobás penzióban is, ahol maguk főzik meg a csokoládéjukat, megőrzik az udvari etikett merev formáit. De nemcsak ezeket a nevetséges etikett dolgokat perszifálja Hermant, hanem fényes szatirával állítja élénk ezeknek a kiváltságos embereknek összes emberi gyarlóságait, szerelmi életüket. A mindig szerelmi kalandokban utazó Elvira infánsnő minden zsen nélkül tárgyal szerelmi szándékairól de la Huerta markival, szolgálattevő kamarásával. Hedvig hercegnő, egy nagyherceg menyasszonya, a hálószobájába csempészi be ideálját. Egyszóval a szemérem olyan megszűnt áll ezektől a fejedelmi személyektől, mint az etikett a kunyhóktól. De amit ez a darab szellemesség dolgában nyújt, az a legnagyobb igényeket is kielégíti és Abel Hermant darabja a legsikerültebb színpadi termékek közé tartozik, melyen kitűnően mulat a közönség.

A darab kifogástalan művészi előadásban került színre. *Harmath* Józsa excellált Hedvig szerepében. Szellemes, bájos és elegáns volt. Kiváló sikere volt és az ő pompás alakításáért is érdemes a különben is érdekes darabot megnézni. Kiváló produkált *Novák* Irén. Elvira infánsnője telivér asszony, skitől minden szerelmi kalandot elhiszünk és szívesen veszünk. *Harmath* Józsaival együtt nagy sikere volt. A szerelmi kalandok hőstét, *Manuelt*, *Beregi* adta kitűnően. Kiváló volt *Benkőné*, *Várnay*, *Ditrói* és *Follinuszné*.

A darab külső kiállítása sikerült, de apróbb dolgokra a legkisebb figyelmet sem fordítják. A pezsgős palackokból még a vizet is kifelejtik, a gyorsforralót alágyujtják, de az nem ég. Szóval illuziót rontó hibák, amelyeken könnyű segíteni.

H. G.

* Sándor Erzsi hangversenyének elhalasztása. A magyar királyi Operaházban napirenden levő darabváltozások miatt január 6-ára hirdetett aradi hangversenyt más napon tartják meg.

* Kitüntetett magyar szobrászművészek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Képzőművészeti Társulat mostani téli kiállításán kiosztásra kerülő állami aranyérmeket *Róna* József szobrászművésznek „József és Putifár felesége“ című szobrára, egy kis aranyérmeket *Mendlik* Oszkár festőművésznek „Zivatar a hispani öbölben“ című művére és a másik kis aranyérmeket *Glatter* Gyulának 14. szám alatt kiállított női arképére adományozta.

* Külföldi szerzők munkában. Egy bécsi lap körkérésére néhány külföldi szerző nyilatkozott, hogy milyen munkákon dolgozik most. *Henry Bataille* a jövő hónapban a Comedie Francaiseban új egyfelvonásossal fog szerepelni, amelynek címe: „Nyáréji álom“. Ezenkívül még három darabot fejez be. *Bernstein* Henry jelenleg az „Utána“ című drámáján végzi az utolsó simításokat. A darab a Comedie Francaiseban fog színre kerülni, ha Lavedan „Felség“ című vigjátékának sikere csökkenni fog. *Capus* Alfred két új színdarabon dolgozik. A címüket majd csak akkor állapítja meg, ha már teljesen elkészültek. *Debussy* Claude félbeszakította annyi vitát támasztó „Trisztán“-ját és két kisebb zenedrámába kezdett, amelyeknek szövegkönyvei *Poe* Edgar után íródtak. *Donnay* Maurice egy revüt csinál és paradisztikusan szerepelteti benne *Voltaire*t, *Pascal*t, *Bourget*-t, *Sardout* meg másokat. *Goldmark* Károly emlékeztet arra, hogy *Brahms* mindig gorombgkodott, ha terveit iránt érdeklődtek. *De Lara* Izidor „A három álarcos“ című lírai operáján dolgozik. A szövegkönyv *Mere* Charles nagysikerű drámája nyomán készült. *Lemaitre* Jules „La Massière“-jével ebben a hónapban szóhoz jut a Porte St. Martinben. *Strauss* Rikárd dr. *Hofmannsthal* Hugó szövegére háromfelvonásos vigoperát csinál. A esemény *Mária Terézia* idején játszódik Bécsben. A partitúra ez év nyarán készen lesz.

* *Márffy* Ödön képkiallítása. Új képtárlat nyílik meg holnap *Weisz* Leó kiállítási helyiségében. *Márffy* Ödön, a M. I. E. N. K. budapesti művészegyesülés tagja állította ki új képeit. A kiállításnak holnap délelőtt lesz megnyitása.

* *Szamosy* Elza és *Környei* Béla hangversenye február hó 2-én este 8 órakor játszódik le. Nagy művészeti esemény az, mikor a budapesti Operaház két legünnepeltebb tagja, *Szamosy* Elza és *Környei* Béla hangversenyeznek az aradi rendőrség és tűzörség árvákat és özvegyeket segélyező egyesülete koncertjén. *Szamosy* Elzának ez lesz utolsó vidéki szereplése, mielőtt megválnék az Operaházról, hogy a newyorki opera tagja legyen. A szenzáció számba menő hangverseny iránt rendkívüli az érdeklődés. A jegyek nagy részét már előjegyezték *Weisz* Leó könyvkereskedésében, a hol *Szamosy* és *Környei* hangversenyének jegyeit árusítják. Jegyek *Moldován* Ödön rendőrhadnagyánál is megrendelhetők.

* A Párisi jelmez-album legújabb száma számos színes műmelléklettel már megjelent. Aradon *Klein* könyvkereskedésében kapható 3 koronára 60 fillérért.

* Az *Uránia* műsora. A számtalan látványosságok sorában, amelyeket ezideig színre hozott az *Uránia* színház, még azok között is feltűnést kelt a jelenlegi műsor páratlan attrakciója, *Shakespeare* remeke: *Othello*. Színesebb, megrázóbb előadásban elképzelhetetlen ez a nagyszerű tragédia. A művészek játéka a leg-tökéletesebb műélvezet, amit színpadi művészet nyújthat. *Othello*t a franciák legnagyobb drámai művésze, *Mounet Sully* játsza olyan megrázó realizmussal, aminőt az élő színész nagyságok egyike sem produkál. *Desdemona*, *Jagó* és *Cassio* szerepében is elsőrangú művészi nagyságokat lát a publikum. A hatalmas képet még csak szerdán és csütörtökön mutatják be, pénteken pedig új műsorral lép a közönség elé az *Uránia*.

HIREK.

Fekete-himlő a fővárosban.

Távirati tudósítás.

Arad, január 4.

Veszedelemes betegség fenyegeti néhány nap óta a fővárost. Fellepett a fekete-himlő és a Szent Gellért-járványkórházban ma több fekete-himlős beteg fekszik.

Az első megbetegedést ujév napján vették észre. A Szondy-utca sarkán összeesett *Bottka* István szabó felesége. Telefonáltak a mentőkért, akik kimentek, de mivel gyanusnak találták a beteget, nem vették fel, hanem fertőtlenítő kocsit hozattak, elvitették az asszonyt és önmagukat fertőtlenítették. A kerületi előjáróság utasítására a tisztí orvos és a kerületi orvosok megjelentek a Szondy-utcai házban, a hol a szabóné lakik és elrendelték a bérpalota 82 lakásának azonnal való fertőtlenítését. A házban 42 gyermek van, akik a Bajnok-utcai iskolába járnak. Ezeket elvitették az iskolától és eddig is több gyereken már észrevették a fekete-himlő jeleit.

Ezóta még néhány megbetegedés történt, bár szerencsére még egy sem járt halálessel. A hatóságok a szükséges óvintézkedéseket a legszigorúbban viszik keresztül.

— Az Aradi Közlöny naptára. Az Aradi Közlöny 1910. évre szóló nagy képes naptárának szétküldése a mai napon megkezdődött. Lapunk helybeli előfizetőinek már ma, kedden, elküldtük a diszes naptárt és felkérjük mindazokat, akik a naptárt nem kapták meg, de arra számot tarthatnak, irásban vagy telefonon reklamálják azt meg a lap kiadóhivatalánál (telefonszám 151.) A vidéki előfizetők címére szerdán reggel kezdjük meg a naptárak szétküldését úgy, hogy két-három napon belül összes előfizetőink megkapják az Aradi Közlöny szép ajándékát.

— A háziezred új parancsnoka Aradon. *Barbini* Sándor, az aradi 33. gyalogezred új parancsnoka ma érkezett meg Aradra és a Központi szállodában levő ideiglenes lakásán fogadta az ezred tisztikarának bemutatkozását. Hivatalát még nem foglalta el, mert előbb úgy Temesvárott a hadtestparancsnoknál, mint Nagyváradon a hadosztályparancsnoknál mutatkozik be és ennek megtörténte után veszi át az ezred parancsnokságát.

— Az ex-lex hatása a városházán. A tapasztalat a legjobb tanítómester. Az emberek megtanulták, hogy adót fizetni nem jó, de szászorososan rossz az állam feneketlen kasszájába juttatni azt a pénzt, melyet az ember az ex-lex idején lelki gyönyörűséggel költ el ezerféle célra. Adóhátralékot törleszteni talán még a váltó törlesztésnél is kinosabb. Ekkép gondolkodhatik Arad adóköteles közönsége is, mert a városi pénztárban tegnap és ma olyan tolongás volt, hogy ahhoz foghatót évek óta nem láttak. Határozottan szerencsése lesz az új pénzügyminiszternek. Ha mindenütt akkora buzgalommal igyekszik a közönség megszabadulni pénzétől, mint Aradon, akkor nem akad meg az állam gépje. Jut rá olaj bőven. Az állami adók behajtása természetesen szünetel és a polgármester a végrehajtókat a városi követelések behajtására fogja felhasználni.

— Egy városi tanács — a polgármestere ellen. Kaposvárott a lapok és az ottani polgármester, *Németh István* között régen konfliktus keletkezett, amely miatt a polgármester megtiltotta a hivatalnokoknak, hogy a sajtó számára bármely hirt kiszolgáltassanak. Ezért a lapok folyton támadták a polgármestert. A városi tanács ma véget vetett a háboruságnak, kimondta, hogy a lapoknak minden közérdekű hirt kiszolgáltat, mert az ilyen kicsinyes boszu nem méltó egy nagy városhoz.

— A kereskedelmi iskolák főigazgatója Aradon. *Schack Béla* dr., a magyarországi kereskedelmi tanintézetek felülvizsgálatával megbízott főigazgató Aradra érkezett, hogy a kereskedelmi iskola ügymenetét megvizsgálja. A főigazgató úgy a tanári testület mint a tanuló ifjúság előtt kifejezte megelégedését a tanítás eredménye felett, de kijelentette azt is, hogy az iskolában olyan tarthatatlan állapotot talált, melyet tovább tünni a legfelsőbb tanügyi hatóság nem fog. Nemesak a tantermek vannak tulszűfolva, hanem még a vegytani laboratóriumot is tanteremül használják, a mi nemesak a fegyelemnek, hanem a tanítás eredményességének esik rovására.

— Rendőrségédtiszt ki nevezés. *Károlyi Gyula* gróf főispán ma *Fenesán Jánost* a *Mikes Gábor* dr. távozásával megüresedett rendőrségédtiszt állásra kinevezte. A polgármester *Fenesánt* a rendőrségi iktatói teendőkkel bizta meg.

— Halálozás. *Simonkay Lajos* dr. egyetemi magántanár, nyugalmazott főgimnáziumi tanár, a Természettudományi Társulat választmányi tagja január hó másodikán hatvan éves korában meghalt. *Simonkay Lajos* dr. 1851-ben Nyiregyháza született; tanulmányait Eperjesen végezte. Évtizedekig tartó botanikai kutatásainak eredményét számos értékes könyvben örököltette meg. Mint középiskolai tanár Nagyváradon, Pancsován, Aradon s legutóbb Budapesten a *Bercsényi-utcai* gimnáziumban működött. Az egyetemen mint magántanár tartott előadásokat a növénygeográfiából. Értékes gyűjteménye, — a melyet külfölddel folytatott esere utján gazdagított — halálával a Nemzeti Múzeum tulajdonába ment át. *Simonkay* Aradon elismerésre méltó irodalmi tevékenységet fejtett ki. Aradmegye monográfiájának egy részét ő írta meg. Temetése ma, 4-én délután 3 órakor volt Budapesten a *Wesseényi utca* 65. számú gyászházból.

— Véres kardpárbaj. Rózsahegyéről jelentik: *Klein Géza* könyvelő és *Szegő Károly* dr. ügyvédjeit az itteni gyalogsági laktanyában súlyos feltételek mellett kardpárbajt vívtak. Mindjárt az első összeapásnál *Klein* fején, *Szegő* fulén megsebesült. Előbbinek sebesülése súlyos: a nehéz kard több, mint tenyéryi nagyságu fejbőrt levitt s tartani lehet attól, hogy az erős vágás a koponya belsejét sértette meg. A párbajra *Szegő* kihívó magavisellete adott okot. *Klein* iránt nagy a részvét, mert igen rokonszenves ember s két gyermek atyja.

— Magyar bankóhamisító Angliában. Londonból táviratozzák: A Magyarországból származó *Péter József* és *Albrecht Étienne* francia mérnökök azon vád alatt állottak ma a *howstreeti* rendőrbíróság előtt, hogy birtokukban osztrák-magyar bankjegyek hamisítására szolgáló szerszámok és eszközök vannak. A rendőrség detektívje jelentette, hogy a vádlottak lakásán utazóböröndöt talált, amelyben lemezek és bankjegyek előállításához szükséges egyéb anyag volt. Kihallgatás után a vádlottakat visszavezették a vizsgálati fogdába.

— Panasz egy háztulajdonos ellen. Az aradi görögkeleti szerb hitközségnek érdekes konfliktusa keletkezett *Boczko utcai* házában, harmincöt lakójával. December 31-én valamennyi lakó — kivétel nélkül kis fizetésű s a dus jövedelmű ember, — nagyon kellemetlen irást kapott. A közös szövegű értesítés következő meglepetéssel szolgált a feleknek:

Az aradi gör. kelet szerb hitközség egyházi tanácsa tisztelettel értesíti özv. *P. Miklósné* bérlet, hogy a *Boczko-utca* (tér) 3. számú házban évezett lakásnak havi bérösszegét, tekintettel a házádonak nagy emelkedésére, 1910. évi január 1-től 24 koronáról 30 koronára emelte fel. Bérlet felkértek, hogy amennyiben a lakást ezen bérváltozással továbbra is megtartaná, ugyebeli óhaját *Jovanov Milán* szerb egyházi gondnokkal legkésőbb 1910. évi január 3-ig bezárólag közölni sziveskedjék, mert ellenkező esetben a lakás 1910. február 1-től felmondottnak tekintetik.

Egyben bérlet értesítettik, hogy 1910. évi május 1-től a lakás bérösszege mindenkor havonként előre fizetendő. Rozsidár *Szvetozár György* hitközségi alelnök. *Jovanov Milán* hitközségi gondnok.

A lakók rossz néven vették már azt is, hogy három napos terminust tűzött ki a feleletadásra a háztulajdonos. Január elsején a házmester, mint rendesen, úgy most is összeszedte a házbérfizetéseket, hogy a házbérfizetés megtörténtét a gondnokkal azokban nyugtáztassa. A könyveket a lakók beszolgáltatták, azonban nem kapták vissza. *Petkovics Béla* rendőrségédtiszt, aki szintén a hitközség lakója, jelentést tett erről *Greén Nándor* főkapitánynak. A könyvek első oldalán ugyanis egy házbérszerződés van, melyből kitűnik, hogy a lakások évesek és a havi részletben történő házbérfizetés külön szerződésben biztosított jog, mely a lakbérleti viszonyt nem változtathatja meg.

— Letartóztatott szerkesztőség. *Pétervárról* táviratozzák: Varsóból érkezett távirati jelentés szerint a varsói *Morgen* című lap teljes szerkesztőségi és nyomdai személyzetét tegnap este elfogták és elzárták.

— Az utcán is szabad kártyázni. Élénk fel-tűnést keltett az elmúlt nyáron *Deák Péter* nagykanizsai rendőrkapitánynak az a rendelete, melylyel a kávéházak terraszán, az utcán való kártyázást tiltotta. A szokatlan, de általános helyesléstől kísért rendelet az egész magyar sajtót bejárta és mint követésre méltó példát, több lap mintául állította a *morbus hungaricus*, a kártyázás betegségében szenvedő Magyarország rendőrkapitányai elé. S ez nagyon érthető is volt, mert hogy többet nem mondjunk, ez a nálunk ismeretlen, utcán való kártyázás nagyon esztétikátlan. A főkapitány rendeletét egyik nagykanizsai szálloda bérletje meglebebbezte *Zalavármegye* alispánjához, az utcán kártyázók azonban szép csöndesen bevonultak a kávéház falai közé. Már mindenki megfélemedezett a java kánikulában történt esetről — ki is gondolna most az utcai kártyázásra, — midőn most megérkezett az egvárlóra minden aktualitás nélkül való alispáni döntés. Dacára azonban az aktualitás hiányának, bizonyos az, hogy az alispáni határozat éppen ellentétes állásfoglalásával a legnagyobb érdeklődésre tarthat most is számot. A határozat, mely a felebbezés álláspontjára helyezkedik, ezt a következő indoklás keretében teszi:

„A kávéház előtti járdát a felebbező fél a várostól bérben bírja, e terület felett tehát szabadon rendelkezik. A járdára kirakott asztaloknál tehát a kártyázás nem tiltható el, hanem csak az asztalok körüli olyan csoportosulást kell megakadályozni és eltüntetni a szabad közlekedést biztosító célból, mely a forgalomra fenntartott másfél méter területet is elfoglalja a járdától.”

— **A gimnazista szerelmi drámája.** Bécsből írják: Glognitz mellett egy szülőbarn Schmidt Károly 18 éves hatodik gimnazista agyonlőtte Szicsny Franciska munkásnőt, aki nála 15 évvel volt idősebb s aztán öngyilkos lett. Schmidt Károly egy közös hadseregbeli százados özvegyének a fia, aki Bécsben a Margarethenstrasse 19. sz. házában lakott. Még kisgyermek volt, amikor atyját tébolydába hurcolták. Ez a szerencsétlen eset kuskomorságba kergette a fiút, aki a kalksburgi jezsuita gimnázium növendéke lett. Hat hét előtt ismerkedett meg a 37 éves Szicsny Franciska munkásnővel. Anyjához címzett levelében azt írta, hogy reménytelen szerelem készítette az öngyilkosságra, mert tudja, hogy édesanyja a munkásnővel való házasságához beleegyezését soha nem adta volna.

— **Az orfeuménekesnő hálójában.** Szabadkáról jelentik: Néhány hónap előtt nagy port vert fel Szabadkán egy alig husz éves kulai földbirtokos, tövisi Rácz György ügye. A tapasztalatlan ifju egy Aradon is jól ismert énekesnő társaságában rengeteg pénzt vert el s állítólag uzsorások karmai közé jutott. A rendőrség nyomozott, letartóztatott, szabadon bocsájtott s végül is úgy intéződött el az ügy, hogy az uzsoráskodással vádolt kereskedő kinyilatkoztatta, hogy ő az ifjutól váltót sohasem kapott. Az éjszakai élet alapos ismerői akkor tájt sokat élcelődtek azon, hogy a fiatal grand signeur milyen olcsón mulatozott: a hitelezője közel ötezer koronát vesztett el csak azért, nehogy uzsoravétség miatt a bíróság elé kerüljön. Rácz Györgyöt a gyámja hazavitte Bácskúrára s már mindenki feledte a szenzációt, amikor most arról érkezik hír, hogy a kis-korú földbirtokost újból és hasonlóan furcsa körülmények között vitte haza a gyámja. Ezuttal történetesen Budapestről. Mennyire fedi a verziók a valóságot: meg nem állapíthatjuk. De tény, hogy pénteken este Dsák Béla dr. kulai ügyvéd Budapestről hazavitte a tékozló ifjut. Rácz röviddel a szabadkai botrány után a fővárosba utazott, ahol Kovács Vilmmával, az ismert orfeuménekesnővel folytatta ott, ahol elhagyta. A hazai pénz hamarosan elfogyott s Rácz — nyilván szabadkai sikerén felbuzdulva — kölcsön után nézett. Léven pedig Pesten szokás pénz helyett árut venni és értékesíteni: Rácz egy autómobil, majd egy egész kis képtárlatot vett — váltó ellenében. A drága pénzen vett árut eladta, a pénz hamar elfogyott, a váltók pedig lejártak. Fizetni kellett és a váltók körül bajok voltak. Azután a gyám felutazott Budapestre, rendezte a gyámolt dolgait és a fiút hazavitte Kulára.

— **Szélhámos nagykereskedő.** Egy városzerte ismert nagykereskedő eltűnése óriási feltűnést kelt most Fiumében. *Svilocossi* János, egy gabona-, liszt- és olajcég főnöke, aki nagyon gazdag ember hírében állott, a szökevény. A szökevény híre a cég hitelezői megvizsgálták a könyveket és megállapították, hogy a közel félmillió tartozására semminemű fedezet nincsen. A megszökött nagykereskedő Fiumében háromszobás lakást tartott a hitesei feleségének és egyidejűleg hatszobás lakást bérelt Triestben a felesége huga részére, akivel ott közös háztartásban élt és akitől már négy gyermeke született. A hitelezők feljelentést adtak be *Svilocossi* ellen és most az ügyészség elrendelte a körözését.

— **Gyilkos hitelező.** Berlinből táviratozzák: Roth Aladár gazdag magánzó agyonlőtte Hedrig Igrác bankhivatalnokot. A bankhivatalnok 1000 koronával tartozott Rothnak és mikor ez többször sürgette, kijelentette, hogy nincs pénze, egyelőre nem tudja visszafizetni. Ez annyira feldühösítette a hitelezőt, hogy agyonlőtte adósát. A gyilkost letartóztatták.

— **Zsebtolvajok a bankban.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vakmerő lopás történt ma a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank palotájában. *Héderváry* Hugó gyógyszerész délelőtti nagyobb összeget vett fel a banktól. Ennek egy részét tárcájába tette, kétezer koronát azonban a kabátja külső zsebébe tett. Mikor kifelé ment, a bank forgó ajtajánál egy elegáns urral ütközött össze, a következő pillanatban pedig egy másik ur ment neki. Kitért előlük, de alig tett pár lépést, észrevette, hogy a kabátja zsebéből a pénz elveszett. Azonnal sejtette, hogy a két férfi lehetett a tolvaj, akikkel összeütközött. Nem messze észre is vette őket és utánuk sietett. Időközben az egyik eltűnt, a másikat pedig a József-téren érte utól. Mielőtt megszökött volna, odalépett hozzá egy ismeretlen ur és odaadott kétezer koronát, amelyet a földről vett fel. A gyógyszerész azonban rendőrt hívott, aki letartóztatta az egyik tolvajt. Kiderült róla, hogy mikor látta, hogy a lopást észrevették, földredobta a pénzt és így találta meg az ismeretlen ember. A tolvaj *Licente Tignale* nevű spanyol szélhámos. A rendőrségnek sikerült társát is letartóztatni, aki szintén spanyol és *Juan Nogujev* a neve.

— **Egy párbaj következményei.** Tizenhat év előtt történt a képviselőházban, hogy *Miklós* Gyula képviselő, a későbbi borsodi főispán, súlyos sértéssel inzultálta *Drakulics* Pál, akkor mérsékelt ellenzéki képviselőt, aki a sértést Tisza Kálmánról tett nyilatkozatával provokálta. A heves összeszólalkozásnak párbaj volt a folytatása súlyos feltételekkel: lovassági kardokkal, végkimerülésig. *Drakulics* súlyos sebesülésével ért véget a párbaj. De *Miklóst* is érte kardvágás a balfüle táján, amelyre ügyet sem vetett. Most, tizenhat év múltán — mint Budapestről írják — *Miklóst* heves főfájás és fülbántalom gyötörte. Kezelő orvosa megállapította, hogy csontszilánk húzódott az agyba s *Miklóson* csak operáció segíthet. A tudós orvos két nap előtt végezte az operációt s koponyalékeléssel rátalált a csontszilánkra, amely az agyban már egy pusztulást végzett, hogy *Miklós* életbenmaradása csaknem a csodával volt határos. Az operáció, amelyet *Krepuska* tanár *Miklóson* végzett, teljes eredményei járt.

— **Gyujtogatás, vagy véletlen?** Budapestről jelentik: A Viola-utca 4. számú házban levő Alalános Fogyasztási Szövetkezet raktárában december 28-án tűz ütött ki, amelyet a tűzoltóság nagyhamar lokalizált. Am az áru nem égett el, csak alaposan megrongálódott és amikor a rákövetkező napon tűzvizsgálatot tartott a hatósági bizottság, a tűz keletkezésének okáról nem tudott fölvilágosítást szerezni. Három napra rá azonban jött a szövetkezet ellenőrzőbizottsága, hogy leltárt vegyen föl. Szorgos kutatással 4000 korona hiányt konstátáltak. Ez annál inkább szeget ütött a bizottság fejébe, mert előzőleg jelezték a szövetkezet vezetőjének, *Kukuska* Istvánnak, hogy 29-én jön az inventáló-bizottmány. Gyanus volt tehát ez a tűz és a gyanu tisztázására az ellenőrzőbizottság megtette a bűnügyi följelentést *Kukuska* ellen, akit ma reggel állították elő a budapesti főkapitányságon. Tiltakozott a vád ellen, mint-ha ő gyujtotta volna föl a raktárt és a 4000 korona hiányt könyvelési és leltározási hibának tudja be. A rendőrség intézkedett, hogy a könyveket nyomban foglalják le és a legrövidebb idő alatt nézzék meg, van-e hiba a kréta körül. Mihelyt ennek az ellenkezője igazolódik be, *Kukuskát* elbocsájtják a rendőrségről. Addig őrizet alatt marad.

— **Társasutazás a Rivierára.** Január hó 22-én, igen szép és dus programmal, társasutazás indul az olasz és francia Rivierára. A társas kirándulás programja Milano, Genua, San Remo, Ospodaletti, Nizza, Cannes, Beaulieu, Cimiez, Monte-Carlo, Monaco, Mentone és Cap-Martin megtekintését öleli fel. A társaságnak Nizzában a karnevali ünnepségek legszebbjeiben, többek között a karnevali herceg bevonulásának és az első konfetti és virágcsata ünnepélyének lefolyásában is része lesz. A kirándulást a Központi Menetjegyiroda rendezi, még pedig ezuttal rendkívül olcsón, amennyiben az egész utazás költsége — elsőrendű lakás és eliatás, továbbá a látóvalók belépődíja, sétatkoztás a nizzai virágkorzón, borralalók stb. is beleértve — személyenként 480 korona.

Részletes prospektus díjtalanul kapható Aradon az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, Budapesten pedig a Központi Menetjegyirodában Vigadó-tér 1.

— **Születések és halálozások.** Az aradi anyakönyvi hivatalban január hó 4-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: *Született:* Lipták Mihály vonatvezetőnek Anna nevű leánya, Ganczia Demeter softőrnek Demeter nevű fia, Högye Sándor mozdonyvezetőnek Rozália nevű leánya, Dvorzsák Lajos asztalosmesternek Katalin nevű leánya. *Elhalálozott:* Bugár Perszida 2 napos fiú. Ajudán Gergely 58 éves rendőrmester.

— **Kossak** csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— **Január 15-én** persaszönyeg raktárat felosztatom, addig a készletet minden elfogadharó árban eladom. *Schwarz* Zsigmond. 4302.

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weiszal. 17

Amerikai milliomosok a milliárdosok ellen.

Az amerikai lapok egy forradalomról írnak. Az amerikai felső ezer fellázadt a legfelsőbb négyszáz évtizedes egyeduralma ellen. A négyszáz oly társadalmi osztály, mely csak milliomosokat és milliárdosokat vesz fel a soraiba.

Ez az amerikai főnemesség, amely németekből, hollandusokból, franciákból és olaszokból áll, csak egymásközt házasondik, teljesen elzárkózik a többi társadalmi osztályoktól és roppant fennhéjázó, gögős és türelmetlen.

Most néhány előkelő hölgy, akiknek szalonjában az amerikai társaság krémje fordul meg, elhatározta, hogy az ezrek szervezkedésével megtöri a négyszázak uralmát. Ez az ezer Newyork, Filadelfia és Washington hangadó családjai és nem más, mint *Taft* elnök felesége mondotta ki a szervezkedés szükségességét. A washingtoni „Fehérházban” tartották az első ülést, melyen *Taft* né elnököt. Aelnök lett *Marten* Friderike asszony, aki maga is a négyszázak közé tartozott.

Amerika szellemi nagyságai agítálnak az ezrek munkájának érdekében, mert a tengerentúli társadalmat is az a veszély fenyegeti, hogy a szellemi képességek és a kiváltság a pénz mögött kénytelenek szerényen kullogni. Elhatározták az ezrek, hogy társadalmi összefogataikról, estélyeikről, mulatságaikról a négyszázak legnagyobb részét kizárják és már kész az a névsor, mely azok neveit tartalmazza, akik az előkelő farsangi mulatságokra — nem kapnak meghívót.

VÁROS ÉS MEGYE

A januári városi közgyűlésnek, melyet 12-én délután 4 órakor tartanak meg, sorrendje a következő: A főispán átírata a gyermekkorház igazgató főorvosává *Visky* Pál dr. kinevezése tárgyában. Ugyanaz átírata a gyermekkorház osztályvezető főorvosává *Lukács* Jenő dr. kinevezése iránt. Arad városi központi választmányának határozata az 1910. évre érvényes országgyűlési képviselő választók névjegyzékének bemutatása tárgyában. Miskolc városi közönségének átírata az aradi 13 vértanu gyászünnepegyén minden évben küldöttség menesztése tárgyában. Polgármester bemutatja Szathmáry Károly gépizem-igazgató kérvényét a „Czeiler és Szathmáry” cégből való kilépés iránt. Ugyanaz betérjeszti *Sarlot* Lajos gépész kérvényét szabadságidő engedélyezése iránt. Ugyanaz betérjeszti *Löffler* Jakab aradi lakos által tett alapítványra vonatkozó jelentését. Az egészségügyi bizottság jelentése *Schauer* Lajos kérvénye tárgyában a 11-ik gyógyszertár felállítására iránt. A belügyminiszter intévénye a város közizgatási kiadásaihoz való hozzájárulás fejében 50000 korona utalványozása tárgyában. Az aradi Képző és Iparművészeti Társulat kérvénye 700 kor. segély utalványozása

íránt. Horváth Irén kérvénye kegydíj utalványozása iránt. A tanács előterjesztése a drágasági pótléknak előlegképen való utalványozása tárgyában. Előterjesztés 4 törvényhatósági bizottsági póttagnak behívása iránt. Csernovits Diodor dr. jószágigazgató átirata özv. Damjanich Jánosné elhunytá felett érzett részvét kifejezéseért köszönetnyilvánítás iránt. Az üresedésben levő rendőrfogalmazói állásnak választás utján való betöltése. Az üresedésben levő irodai segédtiszi állásnak választás utján betöltése. A kőszénbánya és téglagyár társulatnak kérvénye a keramit burkolási ügyben hozott közgyűlési határozat ellen. A számvetőségnek előterjesztése az autóbussz-vállalat követeléseinek ideiglenesen valamely alpból való fedezése iránt. A m. kir. honvédelmi miniszternek leirata a tüzezlak-tanya tárgyában. A tanács beterjeszti a világító anyagok szállítása iránt megtartott árlejtés jegyzőkönyvét. A tanács előterjesztése az Arad—oroszházi vasút ügyében. A Hungária aradi pamutgyár-részvénytársasággal a részére átengedett 20 kat. holdra kötött szerződés jóváhagyása. A tiszti ügyészség bemutatja a Szabó Józseffel vashidak-hoz szükséges vámházak építési szerződésnek özv. Szabó Józsefné és Fábian Józsefekre történt átruházására vonatkozó záradékot jóváhagyás végett.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— Arad jövője. Erről, a mindnyájunkat igen közlekedő kérdéssel írt Lócs Rezső gazdasági tanácsnok, az aradi építész- és mérnökegyület most megjelent Közlönyében igen figyelemreméltó cikket. Az új Maros-hidak közgazdasági és társadalompolitikai hatását teszi beható vizsgálódás tárgyává és avatott tollal nemcsak az érdekes probléma felvetését tudja újabb szempontok bevonásával aktuálisra tenni, hanem értékes anyagot nyújt annak helyes megoldásához is. A kérdés az, vajjon az új aradi hid tényezője lesz-e a város fejlődésének, vagy pedig annak a sötétben látó törvényhatósági bizottsági tagnak van igaza, aki öngyilkosságnak mondotta a hidak felépítését kimondó határozatot. Visszafelé sülni el a hidépítés — mondja Lócs, — ha észszerű lakáspolitikával, a piac olcsóbbá tételére irányuló legintenzívebb tevékenységgel és az egészséget szolgáló intézményekkel ide nem kötjük azt az erőt, mely különben mintegy csatornán keresztül átszivárog Ujaradra, amely idővel Arad vérét szivhatja fel. Rá is mutat cikkében arra, hogy e hármass feladatnak miként felelhet meg a város. A belvárosi viskók lebontását, továbbá munkaházak építését városi kedvezmények révén kell lehetővé tenni és különösen a három szobás lakás-típus forszírozandó. A csatorna és vízvezeték kiterjesztése parancsoló szükség, az utaknak rendezése, a feneketlen kátyúk eltüntetése, a közvilágítás javítása, szóval az egészség- és kényelemérzetnek minden vonalon való kielégítése teremtheti meg az egészséges és olcsó várost, amelynek aztán nem kell attól tartani, hogy elnéptelenedik. Nagygyá és hatalmassá kell tenni Aradot, — fejezi be gondolatokban gazdag értekezését a tanácsnok, — kívánatos a városi életet és akkor akár villamos röpitse is át az embereket az új hidon, Arad mégis szaporodni, tovább fejlődni, nem is sejtett erőre fog jutni.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, jan. 4

Az időjárás téli jelleget ölt, azonban a leesezt hó csakhamar elolvad és így a vetések (téli) takaró nélkül állanak.
A gabonaüzlet irányzata szilárdul.
Az árak időközönként ellanyhulnak, de a visszaesést mindannyiszor javulás követi.
A mai piacon eladásra került:
300 mm. buza 13.60—13.80
700 mm. tengeri 5.70—5.80
Névleges jegyzések:

Rozs 9.10—9.20
Zab 7.00—7.10
Arpa 6.70—6.80
A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 4

Amerika $\frac{1}{4}$ -el magasabb. Kinálat, vételkezdő gyenge, 3000 mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 orki sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.65—6.68	6.66—6.67
Buza 1910. áprilisra	14.08—14.09	14.14—14.15
Zab 1910. áprilisra	7.60—7.61	7.60—7.61
Rozs 1910. áprilisra	9.87—9.88	9.89—9.90
Buza 1910. októberre	11.80—11.81	11.82—11.83
Buza 1910. májusra	13.89—13.90	13.93—13.94
Kozs 1910. októberre	8.88—8.89	8.90—8.91

Zirul 5 órákor

Centrál hitelrészvény	623.50
Magyar hitelrészvény	793.50
Közuti vasut	626.—

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1910. évi január hó 5-én:

C) bérlet.

C) bérlet.

Kis királyok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Abel Hermant. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Manuel	Beregi S.	Domingo	Bánhidny.
Don Luis	Várnay Jenő.	Elvira	Novak Irén.
De la Huerta	Ditrői Mór.	Hedvig	Harmath J.
Conrad	Kulcsár L.	Mimi	Benkőné
Ernest	Szabó Gyula.	Hortensia	Follinszkné.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. január 5-én, szerda:

1. Karácsony régen és most. Tanulságos. — 2. A kedélyes özeveg. Humoros. — 3. Védőangyal. Dráma. — 4. Porcellán ipar. Tanulságos. — 5. A szénész nő szobalánya. Humoros. — 6. Pali, mint kutyamosó. Humoros. — 7. Alduna és a Vaskapu. Látványos. — 8. Othello. Shakespeare tragédiája. A párisi Theatre Francais előadásában.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.

zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

KAPHATÓ Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél
5841 Aradon

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva

Boros Béni-tér 2. szám

saját házukba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkori legju-
tányosabb árakon

elsőrendű Magyar és Porosz bányából

kőszén és kokszt,
kovács kőszén

Jól kiégetett, pormentes

Bük-faszén.

Szállitmányainkat pontosan
mérve, plombázott zsákokban, a
miniszteri és főkapitányi rende-
let szerint teljesítjük.

Becses rendelvényeit új iroda-ban úgy mint
eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgál-
tunkról biztosítva, kitünő tisztelettel 1451

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

Mindeddig felülmulhatatlan!

Csak akkor valódi, ha a háromszögű üveg a csatolt szalaggal (sárga papíron vörös fekete nyomással van ellátva.)

A Maager, W.-féle
valódi tisztított

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)

sárga üvegenként 2 kor.
fehér 3 kor.

[Maager Vilmostól
Bécs. 3599

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általános bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriarban

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. MAAGER, WIEN,
III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.
Aradon kapható Gutori Földes Kelemennél.

Lapunk minden előfizetője, ki hozzánk ezért irásban fordul, azonnal ingyen és bérmentve kapja meg az 1910. évre szóló

nagy fali naptárunkat.

Magyar kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I. III.	Gyv. I. II.	Szv. I. III.	Gyv. I. II.	TVSZ. I. III.	Szv. I. III.
Arad ind.	5-09	8-18	11-25	4-16	4-51	9-20
Szofronya	5-23	—	11-41	—	5-08	9-34
Kurtics	5-37	8-36	11-55	4-35	5-23	10-08
Lökösháza	5-51	—	12-10	—	5-44	10-22
Bánhid major	5-58	—	12-16	—	5-51	—
Országút	6-02	—	—	—	5-56	—
Kétegyháza érk. ind.	6-10	9-00	12-26	4-58	6-08	10-40
Ujkigyós	6-11	9-01	12-34	4-59	6-22	10-52
Békés-Csaba érk. ind.	6-24	—	12-47	—	6-41	11-16
Békés-Földvár érk. ind.	6-35	9-19	12-59	5-17	6-54	11-29
Mezőberény	6-43	9-22	1-29	5-20	7-17	11-58
Gyoma érk. ind.	6-56	—	1-42	5-31	8-04	11-58
Mezőtar érk. ind.	6-57	—	1-44	5-32	8-04	11-58
Gyoma érk. ind.	7-07	9-41	1-54	5-39	8-20	12-11
Szajol érk. ind.	7-31	10-01	2-18	5-59	8-47	12-31
Mezőtar érk. ind.	7-36	10-06	2-25	6-04	8-53	12-47
Pusztá-Tenyő	8-02	10-29	2-53	6-24	9-24	1-13
Pusztá-Pó	8-03	10-30	3-01	6-25	9-35	1-24
Szajol	8-27	10-44	3-22	—	9-59	1-47
Szolnok érk. ind.	8-39	—	3-33	—	10-13	2-02
Ujzászló érk. ind.	8-52	11-00	3-47	6-55	10-27	2-16
Táplógyörgye	9-10	11-12	4-03	7-00	10-43	2-32
Táplószele	9-20	11-19	4-15	—	12-53	3-03
Nagykátá	9-44	11-35	4-38	—	1-22	3-23
Táplószeles	9-49	11-37	4-43	—	1-53	3-28
Mende	10-08	—	5-02	—	2-11	3-46
Gyömrő	10-27	—	5-17	—	2-18	3-53
Nagykátá	10-51	12-06	5-43	—	2-51	4-27
Táplószeles	11-08	—	5-59	—	3-18	4-43
Táplószeles-Táplósáp	11-22	12-29	6-11	—	3-31	4-56
Mende	11-37	—	6-21	—	3-41	5-06
Gyömrő	11-46	—	6-28	—	4-01	5-15
Maglód	11-53	12-47	6-31	—	4-11	5-25
Rákóc	12-17	—	6-37	—	4-18	5-32
Kőbánya fel. p. u.	12-23	—	7-15	—	4-25	5-38
Budapest k. p. u. érk.	12-30	1-15	7-22	—	4-32	5-45

Budapest-Arad.						
Állomások	TV. sz.	Gyv. I. II.	Szv. I. III.	Gyv. I. II.	Szv. I. III.	Szv. I. III.
Budapest kpu. ind.	—	—	8-00	2-12	12-20	9-28
Kőbánya felső p. u.	—	—	8-10	—	12-30	9-38
Rákóc	—	—	8-17	2-12	12-37	9-45
Maglód	—	—	8-44	—	1-14	10-13
Gyömrő	—	—	8-52	—	1-22	10-21
Mende	—	—	9-00	—	1-14	10-23
Táplószeles-Táplósáp	—	—	9-11	—	1-22	10-34
Táplószeles	—	—	9-21	—	1-31	11-04
Nagykátá	—	—	9-41	3-03	2-19	11-24
Táplószele	—	—	9-58	3-16	2-58	11-41
Táplógyörgye	—	—	10-09	—	3-12	12-11
Ujzászló érk. ind.	—	—	10-24	3-33	3-10	12-26
Szolnok érk. ind.	2-55	9-20	10-27	3-34	3-12	12-28
Szajol ind.	3-19	9-32	10-50	—	3-40	12-33
Pusztá-Tenyő	3-37	—	11-09	3-58	4-07	1-03
Pusztá-Pó	3-53	—	11-37	—	4-27	1-21
Mezőtar érk. ind.	4-22	10-02	11-48	4-27	4-55	1-48
Gyoma érk. ind.	4-25	10-03	12-05	4-41	5-21	2-08
Mezőberény	5-13	10-26	12-10	4-42	5-24	2-13
Békés-Földvár érk. ind.	5-23	10-32	12-33	5-01	5-53	2-24
Békés-Csaba érk. ind.	6-07	10-52	12-40	5-02	6-00	2-34
Kigyós	6-20	—	1-04	5-22	6-21	3-04
Kétegyháza érk. ind.	6-23	—	1-13	5-30	6-41	3-15
Országút	6-42	11-10	1-15	5-32	6-47	3-21
Bánhid major	7-09	11-12	2-05	5-53	7-12	3-31
Lökösháza	7-24	—	2-17	—	7-22	3-44
Kurtics	7-43	11-29	2-29	6-11	7-38	4-04
Szofronya	7-47	11-30	2-34	6-12	7-47	4-09
Arad érk.	7-58	—	—	—	8-08	4-19
Bánhid major	8-03	—	—	—	8-18	4-24
Lökösháza	8-13	—	2-51	—	8-28	4-34
Kurtics	8-36	11-54	3-05	6-35	8-38	4-57
Szofronya	8-51	—	3-15	—	8-53	5-07
Arad érk.	9-10	12-12	3-29	6-54	9-00	6-02

Arad-Tövis.						
Állomások	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	TVSZ.
Arad ind.	12-21	2-14	4-04	7-04	6-32	10-00
Glogovác	—	2-26	4-15	—	6-43	10-11
Csicsér	—	2-37	4-24	—	6-52	10-21
Györök Ménéz	—	2-49	4-37	—	7-05	10-33
O-Paulis	—	2-55	—	—	—	—
Paulis ...	—	3-02	4-48	—	7-17	11-18
Baraczká	—	3-07	4-53	—	7-22	—
M. Radna (6)	12-55	5-15	5-01	7-40	7-29	11-36
Milova-O.	12-55	3-25	5-09	7-43	7-34	11-51
Konop ...	—	3-38	5-24	—	—	—
Berzova	—	3-49	5-40	—	7-56	12-35
Soborsin	1-50	4-48	6-03	8-09	8-12	1-08
Zám ...	—	4-06	6-03	8-09	8-55	2-12
Mar.-Illye	—	4-16	6-13	8-16	9-20	2-59
Déva ...	—	4-27	6-20	8-23	9-59	4-02
Piski (6)	—	4-38	6-23	8-30	10-39	5-15
Szászváros	—	4-48	6-33	8-39	11-07	6-00
Alvincz (6)	—	4-58	6-43	8-48	10-52	6-00
Györök Ménéz	—	5-08	6-53	8-58	11-07	6-00
Alvincz (6)	—	5-18	7-03	9-08	11-34	6-30
Györök Ménéz	—	5-28	7-13	9-18	12-17	7-23
Csicsér	—	5-38	7-23	9-28	12-24	7-25
Glogovác	—	5-48	7-33	9-38	12-37	7-41
Arad (6)	—	5-58	7-43	9-48	12-44	7-46

Tövis-Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Vv.	Vv.
Tövis ind.	6-53	3-55	8-55	2-00	8-40	—
Gy-Fehérv (6)	6-53	4-23	9-30	2-25	9-10	—
Alvincz (6)	4-43	4-43	11-21	2-30	9-10	—
Alvincz (1)	4-43	4-43	11-32	2-44	9-23	—
Szászváros	4-43	4-43	11-42	2-48	9-33	—
Piski (6)	4-43	4-43	12-16	3-34	10-35	—
Déva	4-43	4-43	12-35	3-57	11-05	—
M. Radna (1)	5-28	6-15	12-56	4-12	10-17	—
M. Illye (1)	5-28	6-29	1-09	4-27	11-57	—
Zám ...	5-28	6-44	1-39	5-10	12-17	—
Soborsin	4-15	6-29	7-44	5-45	12-51	—
Berzova	5-05	8-17	8-57	6-18	1-23	—
Konop	5-23	8-58	9-57	6-57	2-15	—
Milova-O.	5-59	9-15	9-15	7-17	2-53	—
M. Radna (6)	5-55	7-28	9-37	7-24	2-58	—
Baraczká	6-14	7-30	9-44	7-37	3-15	—
Paulis	6-21	—	10-10	7-52	3-57	—
O-Paulis	6-28	—	—	8-16	3-58	—
Györök Ménéz	6-38	—	10-14	8-16	4-01	—
Csicsér	6-53	—	—	8-27	4-02	—
Glogovác	7-08	—	10-38	8-38	4-23	—
Arad (6)	7-21	8-08	10-50	8-50	4-33	—

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.
Arad ind.	6-15	12-17	4-48	7-33
Uj-Arad	6-25	12-28	5-04	7-43
Németh-Ságh	6-42	12-44	5-27	7-53
Vinga	6-55	12-56	5-58	8-03
Orczyfalva	7-06	1-07	6-28	8-13
Merczfalva	7-16	1-17	6-38	8-23
Szt. András	7-27	1-28	6-48	8-33
Temesvár-Jv. érk.	7-44	1-45	7-05	8-43

Temesvár-Józsefváros-Arad.				
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv. ind.	6-00	8-45	2-24	9-28
Szt. András	6-20	9-09	2-43	9-48
Merczfalva	6-38	9-27	2-56	10-06
Orczyfalva	6-44	9-42	3-06	10-21
Vinga	6-58	10-05	3-17	10-21
Németh-Ságh	7-11	10-23	3-30	10-35
Uj-Arad	7-28	10-47	3-47	10-51
Arad érk.	7-48	11-00	3-56	11-00

(Utánnomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

A k i n e k

ismerettség híján

házasújszóra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárura,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárura,
gazdasszóra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

A k i

bérbeadni kíván

birtokeket,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

A k i

mindeneket vétel vagy bérbérvétel céljából keresi;

A k i

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

A k i

valamely állást betölténi kíván: legbiztosabban értelemmel, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

„Gyöngyvirág-os

Aranka.“ Az Ön által megadott cím és helyen levele van. 191

Eladó

egy jó karban lévő rövid zongora. Cím a kiadóban. 190

Cs. és kir. gyalogsági

tiszti „rock“, tábori óv, csákó eladó. Flórián-utca 14/a., I. emelet. 187

Szerény fiatalember

keres teljes ellátást. Levelek kéretnek „Allandó“ jellegre Andrassy-tér 17. 186

Körfűrész

teljesen felszerelve és stabil favágófejsze üzemképes állapotban eladó. Bővebbet Gyulai Kenyérstüde üzletben. Spitzler Rudolf. 115

Megjelent

a Tolnai Világlapja új évfolyamának első füzet, valamint Tolnai nagy Világtörténelmének negyedik kötete. Előfizethető évnegyedre vagy számonként. Krausz Paulin könyvkereskedésében. 3241

Farsangra

nagyon szép bálruha virágdiszkek érkeztek, amelyek a legnagyobb választékban kaphatók. Kérem a női közönség szíves megrendeléseit Póltz Mária Kabdebo utóda. 198

Olcsó levélpapír

100 vászon Hartyalen levélpapír, és 100 boríték celyempapírbéléssel, dobozban 2.40 kor. Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 173

Telefon 348.

Husserl Manó
bádigos

vízvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Pénzbeszedőnek

ajánkozik teljesen megbízható, meglettebb koru férfi. Szerényebb díjazással is elmegy. 4855

Üzleti könyvek

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 30,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpel Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz Telefon 285. 3911

Alkalmi vételek és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órás és ékszerész 3751
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereleltetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

Engel Bernát

uri szabó

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni a már évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

szabó üzletemre,

melyben már raktáron vannak a szezon legszebb és legjobb bel- és kültölti szövet-újításai. Hosszu évek során szerzett tapasztalataim alapján a legkényesebb igényeknek is megfelelően dolgozok.

Szíves pártfogást kérve, tisztelettel

Engel Bernát,

uri szabó 3438

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli motorokat

kikölcsönöz, elad és felszerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

1909 V. 918/30. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1909. V. 918/30. számú végzése által Krausz és Böhms bpesti cég jelentkező végrehajtató javára 319 kor. 97 fill. tőke és járulékai erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1184 koronára becsült rőfős áruk, butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverés Goldberger Samu F. és társa cég 125 kor., Dr. Sternberg Gyula 100 kor., Sonnenwirth és Heller cég 250 kor. és S. Kary & Co. cég 397 kor. 31 fill. tőkekövetelése és járul. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínen vagyis Nagykamaráson, 75. h. sz. a. leendő eszközlésére 1910. évi január hó 20. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő és miután végr. szenvedett Egerbe költözött, részére ügygondnokul Iványi Balázs rendeltetik ki, kinek kezéhez az árverési hirdetmény kézbesítendő.

Kelt Aradon 1909 december hó 27-ik napján.

Györffy Arnold,

189

birósági végrehajtó.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fia

tanulónak

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivataltól

Gyárosok,
pénzintézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok
forduljanak ajánlatért

üzleti könyvek-

ben

157

papiros- és
írószerekben,
irodai cikkekben

Pichler

Sándor

ARAD,

Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

